

LÁZÁR ERVIN

A HÉTFEJŰ TÜNDÉR

TARTALOM

**MESE JULINAK
AZ IGAZSÁGTEVŐ NYÚL
A FÁBA SZORULT HERNYÓ
A HAZUDÓS EGÉR
A NYÚL MINT TOLMÁCS
SZURKOS KEZŰ KIRÁLYFIAK
MESE - REGGELRE
ÖDÖNKE ÉS A TÍZEMELETES
SZÖKEVÉNY SZEPLŐK
KÉT REGGEL
MIT UGRÁLSZ, HIDEG?
A KÉK MEG A SÁRGA
A LYUKAS ZOKNI
VIRÁGSZEMŰ
NAGYAPA MEG A CSILLAGOK
A MOLNÁR FIA ZSÁK BÚZÁJA
A KISLÁNY, AKI MINDENKIT SZERETETT
HA HÁROM LÁBON GYÁBOKORSZ
MAMINTI, A KICSI ZÖLD TÜNDÉR
DÖMDÖ-DÖMDÖ-DÖMDÖDÖM
A BÁRÁNYFELHŐ-BODORÍTÓ
RÁCEGRESI ÉS PÁCEGRESI
A HÉTFEJŰ TÜNDÉR**

MESE JULINAK

És akkor bejött az ablakon egy cserkesz. A gombja gesztenye. Juli eloltotta a villanyt, hogy jobban lássa.

- Micsirkász, cserkesz? - kérdezte.

- Cserkeszek - mondta a cserkesz.

- Mit cserkeszel?

- Lázrózsákat.

- Itt vannak az arcomon - nevetett Juli.

- Rózsamező, rózsató, úgy elviszlek, mint a kő - szavalta a cserkesz.

- Jaj, ez jópofa! - örült Juli. - Csak éppen semmi értelme sincs.

- De rímel-bímel - mondta a cserkesz, és közelebb jött.

Nicsak, az orra is gesztenye!

- Az orrod gesztenye - mondta Juli.

- Az orrom gesztenye, a szemem mandola - énekelte a cserkesz.

- Talán mandulát akartál mondani.

- No jó - egyezett bele a cserkesz -, az orrom gesztenye, egyik szemem mandola, másik szemem mandula, a derekam mandulin.

- Mandolin, te buta - nevetett Juli.

- Akkor tehát - mondta újra a cserkesz - az orrom gesz...

- El ne mondd újra! - kiáltotta Juli.

- Tán az oldalad fúrja? - háborgott a cserkesz.

- Újra fúrja - mondta Juli.

- Ezt mondd gyorsan - emelte fel az ujját a cserkesz. Az ujjá bikmakk.

- Az ujjad bikmakk - mondta Juli.

De a cserkesz nem tágított.

- Mondd gyorsan - ismételte.

- Micsodát?

- Hogy újra fúrja.

Juli megpróbálta, nem ment, minduntalan az jött ki: úrja fúrja.

- Mindig ilyeneket találsz ki - mérgelődött.

- Bocsánat - szégyenkezett a cserkesz, s hogy másra terelje a szót, megkérdezte: - Hogy van az egyeded-begyeded?

- Az egyedem-begyedem tengertáncol.

- Ki fújja neki?

- A Rezes Bandika rezesbandája.

- Ki rombitál?

- A rokodil.

- Ámulok-bámulok, majd el nem kábulok - tekergette a nyakát a cserkesz.

A nyaka nyárs!

- A nyakad nyárs - mondta Juli.

- Nyáron nyárs, ősszel csősz, télen fél, tavasszal tapasszal - így a cserkesz.

- Mondd el még egyszer! - kérte Juli.

A cserkesz egy darabig gondolkozott, aztán bevallotta:

- Elfelejtettem, fejemre ejtetten.

- Talán dinnyédre ejtetten - javította Juli.

Az már igaz, a cserkesz feje dinnye volt.

- Ámbátor ennek ellenére - hőködött a cserkesz - az a fontos, hogy idetaláltam.

- Hogyan találtál ide?

- Hang után. Az orrodon kukorékolt egy szeplő.

- Nincs is az orromon szeplő - mérgelődött Juli.

- Hát akkor ki kukorékolt?

„Ez igaz - gondolkozott Juli -, ha nincs az orromon szeplő, akkor ki kukorékolt?”

- No várj, megnézem - mondta. Megtapogatta az orrát, s boldogan fölkiáltott: - Nicsak, van itt egy, itt kukorál s kukorékol!

- S a többi ezerkettő? - rosszmájúskodott a cserkesz.

- Azok ámuldoznak, mert ilyen szemtelen cserkeszt még nem láttak!

- Mondtam már - kántálta a cserkesz -, a szemem mandola.

- Mi a csucsor!

- Micsor? Csicsor?

- Nem csicsor, csucsor!

- Ezt nem értem - mondta a cserkesz.

- Én se - nézett rá Juli.

Ennek mind a ketten nagyon megörültek.

- Mit csináltál mostanában? - kérdezte Juli.

- Uborkát egyeltem, őrséget kettőztem, dinnyét harmadoltam, főzsiványt négyeltem, ötöltem-hatoltam, erdőben heteltem, miattad nyolcultam, nem kilencedeztem, gonoszt tizedeltem.

- Húha! - mondta Juli.

- Azt nem hoztam - csóválta a fejét a cserkesz.

- Hát mit hoztál?

- Apádnak almavesszőt, Györgynek gyömbérgyökért, anyádnak fűzfaágat, hadd teremjen tercinákat.

- Micinákat?

- Ter.

- És nekem mit hoztál?

- Mesét.

- Hol van?

- Már odaadtam.

Juli keresgélgni kezdte maga körül a mesét, a cserkesz teli szájjal nevetett. Aztán Juli is elnevette magát, hiszen ez volt a mese.

- Hát azért ennek nem sok értelme volt - kritizált Juli.

- Az igaz - mondta a cserkesz -, de látszik belőle, hogy cserkeszlek.

- Én is cserkeszlek téged, cserkesz - mondta komolyan Juli.

A cserkesz mosolygott, fénylettek a gesztenyéi.

Kiment az ablakon, vitte a lázrózsákat.

AZ IGAZSÁGTEVŐ NYÚL

A Majom éppen a diófán ült, és diót evett. Vidáman köpködté a dióhéjat, dudorászott is, jókedve volt, mert sütött a nap, egyetlen erősebb állat sem járt arra - s végül: evett, hát azt hitte, övé a világ. Aztán meglátott egy hangyát.

- Hm - mondta rátartian -, miféle légyiszok izeg-mozog ott?

- Nem pizok vagyok - mondta sértődötten a Hangya. - Hangya vagyok.

- Az mindegy - mondta a Majom -, tűnj el innen!

- Miért, zavarlak? - csodálkozott a Hangya. - Éntőlem aztán nyugodtan ehetsz itt ítéletnapig is.

- Ne feleselj - legyintett nagyképűen a Majom -, mert úgy kupán váglak, hogy!... Milyen napot mondtál az előbb?

- Ítéletnapot.

- No, addig fogsz jajgatni!

- De nekem itt dolgom van - mondta a Hangya. - Nem hagyhatom abba a te szeszélyed miatt a munkám.

A Majom elképedt, fölhúzta a szemöldökét, és mind a két kezét csípőre tette (közben a farkával is kapaszkodott, hogy le ne essen).

- Ezt a szemtelenséget! - kiáltotta. - Ide figyelj, te pöttypizok, pizokpötty, vagy hogy is nevezzelek!

- Legjobb lesz, ha tisztességes nevemen nevezel - mondta mérgesen a Hangya. - Ugyanolyan jogom van itt járkalni, mint neked.

A Majom erre már felelni sem tudott, elképedésében egy fél diót leejtett a földre.

- Jogod? Még hogy jogod?

- Éppen olyan állat vagyok, mint te - mondta a Hangya.

A Majom teli torokból nevetni kezdett.

- Ez megőrült - mondta, és körülnézett, kinek mutathatná meg az örült Hangyát. De éppen nem járt arra senki.

- Egyáltalában nem örültem meg - felelte a Hangya -, igenis, éppen olyan állat vagyok, mint te.

- Éppolyan erős? - kérdezte gúnyosan a Majom.

- Éppolyan - mondta a Hangya.

- Éppolyan gyors? - kérdezte a Majom, és a hasát fogta nevéttében.

- Éppolyan! - mondta dühösen a Hangya.

- No, gyere - nevetett a Majom -, akkor versenyezzünk!

- Jó - mondta elszántan a Hangya, és edzéskeppen csinált két fekvőtámaszt.

Lementek a fa alá.

- Először versenyt futunk - mondta a Majom. - Látod azt a fát?

- Látom - mondta a Hangya.

- Az a cél. Háromra indulunk - mondta a Majom, és számolni kezdett.

Háromra elrohant. Futott a Hangya is, ahogy a lába bírta. Alig került ki öt fűszálat, a Majom már kiabált a másik fától.

- Hol vagy?

- Itt - morogta dühösen a Hangya.

- No látod, bikfic!

- Kerülgetnem kellett a fűszálat - védekezett a Hangya.

A Majom ettől nevetőgörcsöt kapott.

- Most súlyt emelünk - mondta aztán. - Itt ez a kő, először fölemelem én, aztán te.

Fogta a követ, földobta a levegőbe, még kiáltott is, hogy „hopplá”, elkapta, és letette a földre.

- Most te jössz!

A Hangya nekidurálta magát, nyomni kezdte a vállával a követ, a vér mind a fejébe tódult az erőlködéstől. A kő meg sem mozdult, a Majom vigyorgott.

- No, most fáramászó-versenyt rendezünk - mondta. - Gyere ide a fa alá, háromra indulunk.

A Hangya tenyérnyit haladt, a Majom már fönt volt a fa csúcsán.

- Most megérdemelnéd, hogy eltapossalak, mert szemtelenkedtél - mondta a Majom, amikor lemászott. - Ha még egyszer azt mered mondani, éppen olyan állat vagy, mint én, magadra vess!

A Hangyának vörös lett a füle a szégyentől. A Majom elfordult, keresni kezdte a fél dióját, amit az imént leejtett.

- Hol lehet a fél dióm? - mondta félhangosan.

- Bocsánat - hallatszott ekkor egy hang -, éppen most ettem meg. Nem tudtam, hogy a tied. - Előlépett a Nyúl, és megemelte a lapulevelet, amit kalap helyett a fején hordott.

A Majom megörült, hogy végre valakinek elmondhatja a történeteket. Még a fél dióval sem törődött. Amikor az elbeszélés végére ért, a Nyúl hitetlenkedve csóválta a fejét.

- Csakugyan legyőzted?

- Talán nem hiszed? - kérdezte sértődötten a Majom.

- Volt versenybíró? - kérdezte válasz helyett a Nyúl.

- Nem volt.

- Akkor nem érvényes - mondta a Nyúl. - Ismételjétek meg a versenyt. Én leszek a versenybíró.

- Nekem aztán mindegy - mondta fölényes mosollyal a Majom.

- Na, akkor lépjél száz lépést - mondta a Nyúl a Majomnak.

A Majom lelépte a száz lépést, a századiknál földre szúrt egy száraz gallyat.

- Ott lesz a cél - kiabálta a Nyúl, a Majom bólított.

- Nem akarok versenyezni - mondta ekkor sírósan a Hangya. - Úgyis legyőz. Mégiscsak különb állat nálam.

- Csönd! A versenyzők nem beszélnek feleslegesen - mondta szigorúan a Nyúl, aztán körülnézett. - Hol vagy?

- Itt - mondta a Hangya egy tökmag árnyékában.

Közben visszaért a Majom.

- Kezdhetjük - mondta.

- Várj - intett a Nyúl, és odaszólt a Hangyának: - Lépjél te is száz lépést!

A Hangya lépett százat, éppen az egyik fűszáltól a másikig tartott.

- Ez minek? - kérdezte gyanakodva a Majom.

- Világos, te is száz lépést futsz meg ő is. Mit nem értesz ezen? Az előbb talán nem így csináltátok?

- De nem ám! - mondta harciasan a Hangya.

- Akkor nem volt igazságos - legyintett a Nyúl. - Most viszont száz hangyalépés meg száz majomlépés. Ez igazságos lesz.

A Majom mondani akart valamit, de a Nyúl rászólt:

- Csönd! Én vagyok a versenybíró!

Futottak. A Majom még a táv felét sem tette meg, a Hangya már ott volt a másik fűszálnál.

- Sajnos, lemaradtál - mondta a Majomnak a Nyúl.

A Majom dühöngött.

- Majd a súlyemelés dönt! - ordította.

- Előbb mérlegelünk - mondta a Nyúl.

- Mit csinálunk? - bandzsított a Majom.

- Mérlegelünk - mondta a Nyúl, s egyik fülére ültette a Hangyát, a másikra rátett egy kövecskét.

- Ez fülmérték - magyarázta, s később hozzátette: - Rendben. Éppen egyforma súlyúak.

A Hangya játszva fölemelte a hangyasúlyú kövecskét.

- Most te jössz, te is emelj fel egy követ, aminek akkora a súlya, mint neked - mondta a Nyúl.

- Talán engem is a füledre ültetsz? - gúnyolódott a Majom.

- Nem - mondta a Nyúl, azzal jól megnézte a Majmot, aztán szemügyre vett egy nagy követ -, ezt szemmértékkel csinálom. Ugyanolyan pontos, mint a fülmérték.

A Majom erőlködött, még a szeme is kiguvadt, amíg felemelte a követ.

- A Fülesbagoly kitűnően gyógyítja a sérvet - szemtelenkedett a Hangya.

- Még egy ilyen megjegyzés, és kizárlak a versenyből! - kiabált a Nyúl.

A Hangya a nála kétszeres súlyosabb követ is megemelte, a Majom nem tudta. Ordított mérgében:

- Majd a fára mászás!

- Pardon, csak mászás - javította ki a Nyúl, a Majom nem értette. - Ugyanis fára csak te fogsz mászni. Nézzük... - Ezzel nézni kezdte a fát. - Ötször magasabb, mint te - mondta a Majomnak -, ez a fűszál meg ötször magasabb a Hangyánál. Tehát ő erre a fűszálra mászik.

A Majom kitűnően mászott, ugyanakkor ért fel a fa csúcsára, amikor a Hangya a fűszál tetejére.

- Döntetlen - mondta a Nyúl. - Ebben valamit javítottál. De az összetett versenyt a Hangya nyerte.

A Majom akkor már lent állt a földön, elöntötte a pulykaméreg, fölkapott egy husángot, és elordította magát:

- Megálljatok!

- Futás - vezényelt a Nyúl, gyorsan fölkapta a Hangyát, és elvágatott, ahogy a lába bírta.

Az erdőszélen megálltak, a Nyúl lihegett a fáradtságtól, letette a Hangyát. Egymásra nevettek.

- Győztünk - mondta a Nyúl.

És ez igaz is. Győztek!

A FÁBA SZORULT HERNYÓ

Egyszer fába szorult egy hernyó. Jó magas fa legfelső ágába. És jajgatott, jajongott, sírt keservesen.

Szép hernyó volt. Piros vonalakkal meg kékekkel csíkozott. És természetesen sárgákkal is. A szeme, mint két rubin. Vagy három rubin, mert nem tudom pontosan, hány szeme volt a hernyónak. De akár kettő, akár három, gyönyörű volt. Bár most sírt mind a két (vagy mind a három) szemével. Pik-pak, hullottak a könnyek. Avagy pik-pak-puk. Az esetben, ha három szeme volt.

Különbönb szépek voltak a könnyei is. Sőt talán a könnyei voltak a legszebbek.

- Valaki bömböl - dörögte a medve.
- Valaki ordít - rivallta a farkas.
- Valaki szepeg - mekegte a kecske.
- Valaki sír! - kiáltott a róka.
- Valaki zokog - makogta a nyúl.
- Valaki rí - recsegte a borz.
- Valaki sír-rí - cincogta az egér.
- Valaki itatja az egereket - mondta a hőscincér.
- Valaki nagyon keservesen sírdogál - mondta a katicabogár.
- Ej, ki lehet? - kérdezték mind együtt.

Ez úgy hangzott, mint a karének. A medve, a farkas, a róka: basszus. A kecske: tenor. Alt: a borz és a nyúl. Az egér, a cincér s a katica: szoprán.

Az meg ott fent sírt-rítt tovább.

- Mentsük meg - mondta a medve; a medvéknek ugyanis általában jó szívük van.
- Mentsük! - vágta rá a farkas, a kecske, a róka, a nyúl, a borz, az egér és a hőscincér.

Ja és a katica is rávágta!

Mivelhogy általában a farkasoknak, a kecskének, a rókáknak, a nyulaknak, a borzoknak, az egereknek és a hőscincéreknek is jó szívük van.

Ja igen, és a katicáknak is!

- De hogyan mentsük meg? - kérdezte a cincér.
- Megrázom a fát - mondta a medve.

A róka röhögött.

- Üvöltök egyet, s attól a fá elengedi - vélte a farkas.

A róka heherészett.

- Tanácsokat kell neki adni - rebegette a kecske.

A róka kacarászott.

- Helikoptert kell bérelni - így a nyúl.

A róka hahotázott.

- Fel kell ugrani az áigig - tanácsolta a borz.

A róka rötyögött.

- Avagy izé - jelentette ki magabiztosan a cincér.

A róka röhécselt.

- Mit röhécselsz, kacarászol, heherészel, hahotázol? - mérgelődött a katica. - Inkább azt mondd, hogyan menthetjük meg!

- Talán neked nincs ötleted? - kérdezte tőle a róka.

- De igenis van! - kiáltott a katicabogár. - Egymás hátára kell állnunk, úgy elérjük.

- Na lám - mondta a róka -, nemcsak hét pettyed van, de eszed is.

Eldőlt hát, hogy egymás hátára állnak. Kicsit még vitatkoztak azon, ki legyen legalul. A nyúl a rókát akarta, a borz az egeret, a kecske a katicát.

- Nem akarok megint heherészni - mondta a róka.

- Így kell felállnunk: alul a medve, rajta a farkas, aztán a kecske, kecskén a borz, rajta a nyúl...

- Hohó!... - vágott közbe a katica. - Talán úgy, hogy a kecskén te, s rajtad a borz, aztán a nyúl.

- Na jó - egyezett bele a róka -, szóval rajtam a borz, a borzon a nyúl, rajta az egér, aztán a cincér, s legtetején a katica. Ő épp eléri azt az egyént, aki fent bömböl.

Nosza, felugrottak egymás hátára. Legtetőn a katica.

- Egy hernyó! - kiáltotta.

- Eléred? - kérdezték a többiek.

A katica nyújtózott, de egy icipici hiányzott. Bánatosan leszólt hát:

- Még egy hangya kellene. Egy picurka hangya. Ha ráállna a hátamra, épp elérné.

- Látod - mondta dühösen a cincér -, nekem kellene legfelül lennem. Én nagyobb vagyok, mint te, én éppen elérném.

A róka erre megint heherészett.

- Ne vihogj, rázkódik tőle a májam - mordult rá a borz.

A katica meg mérgelődött fent.

- Ej, de buta vagy, te cincér! Hát azt hiszed, ha te lennél legfelül, magasabbak lennénk?

- Azt! - vágta rá a hőscincér.

- Na jó, akkor cseréljünk helyet!

Helyet cseréltek, a cincér ráállt a katica hátára, persze éppen úgy nem érte el a hernyót, mint a katica.

- Érdekes, pedig én nagyobb vagyok - csodálkozott.

A borz meg fájdalmasan felkiáltott:

- A májam!

Merthogy a róka megint csak röhécselt.

A fába szorult hernyó meg jajgatott, sírt, jajongott.

Nagyon-nagyon fába szorult.

- Azt mondod, egy hangya kellene? - kérdezte legalul a medve.

Kicsit lihegve mondta, hiába, nem volt könnyű a farkas, a kecske, a róka, a borz, a nyúl, az egér, a cincér s a katica.

- Igen, egy hangya - mondta a katica -, egy icipici hangya. Akármilyen icurka-picurka.

- Hej, hangya! Hangya! Gyere ide, hangya! - kiabálták mindannyian.

De hiába, mert éppen nem járt arra egy hangya sem. Vagy ha arra járt, nem akart segíteni. Pedig általában a hangyáknak is jó szívkük van!

Egy hangya, egy kis hangya, egy icurka-picurka hangya!

Így aztán nem sikerült megmenteni a hernyót.

Sírhatott-ríhatott.

A HAZUDÓS EGÉR

Az Egér az Erdei Kocsma pultján ült, egy borral telt mogyoróhéjat tartott a kezében, és a csillagokról mesélt.

A kalapját akkor már kicsit félreecsapta, úgy látszik, többször is a mogyoróhéj fenekére nézett, de a csillagokról valóban csodálatos dolgokat tudott.

„Honnan ismerheti ez a csillagokat? - gondolkozott a Róka. - Még ha a Zsiráf mesélne, az csak hagyján, ő sokkal közelebb van a csillagokhoz. De ez a vacak Egér! Hiszen ez a fű közül sem látszik ki.” Meg is kérdezte:

- Honnan tudod ilyen pontosan?

- Ne viccelj - mondta csodálkozva az Egér -, te nem hallottál róla, hogy évekig laktam a csillagokban?

- Ezt hallanom kellett volna? - szégyenkezett a Róka, a többiek meg: a Mókus, a Borz, a Nyest, a Menyét, az Őz, a Szarvas és valamennyien, akik ott voltak, kórusban vágták rá, hogy: „Persze, te oktondi, de még mennyire hallanod kellett volna!” A Róka behúzta a farkát, s csöndesen, nehogy a többiek meghallják, megkérdezte a mellette ülő Borztól:

- Kitől kellett volna hallanom?

- Ostoba, hát magától az Egértől - mondta a tudatlanoknak kijáró fitymálással a Borz.

- Aha - morgott a Róka, és összehúzott szemmel, sunyin nézett az Egérre.

Az Egér meg kényelmes pózba vágta magát, mint aki éppen most jött bele a mesélésbe, és éppen azt mondta:

- A csillagokról jut eszembe...

Itt elakadt, mert tekintete kitévedt az ablakon, s meglátta a csillagokat.

- Tyű, az angyalát! - szaladt ki a száján, a hallgatóság meg zsongott-bongott, mesét sürgetően kérdezték:

- Mi jut eszedbe a csillagokról?

- Az jut eszembe - mondta olyan időhúzásféleképpen, jó lassan az Egér, és nem mondott semmit, mert igazából az jutott eszébe, hogy Egérné önagysága, a kedves felesége megint veszekszik majd, hogy ilyen későn megy haza. - Az jut eszembe - mondta még egyszer -, hogy nekem most egy fontos találkozó van. Rohanok is. - Lepattant a pultról, a Vaddisznónak intett, hogy a nyolc mogyoróhéjbort írja a többi közé; a Vaddisznó volt ugyanis a kocsmáros.

Útközben eszébe jutott, valami ajándékot kellene vinnie a feleségének, hátha akkor nem csap patáliát. Meglátott a bokrok között egy harangvirágot, odavágtatott, letépte, és a hóna alá csapta.

Már indulni akart vissza az útra, amikor nyöszörgést hallott a sűrűből.

„Hát ez meg mi lehet?” - töprengett, s megindult a hang felé. Egyszer csak közvetlenül a lába elől hallja a nyöszörgést, lenéz.

- Nicsak - mondta -, egy farkasverem. - Együttal észrevette a Farkast is. Ott kucorgott a verem sarkában, még a sötétben is látszott, hogy folynak a könnyei. Ő nyöszörgött.

- Hát te? Rálépett valaki a lábodra? - kérdezte az Egér.
- Csak gúnyolódj, te gazember - nyögte a Farkas -, most megteheted, amikor így megjártam!
- De hát én igazán nem gúnyolódok - mondta az Egér -, csak éppen nem értem, miért nyöszörögsz. Talán beteg vagy?
- Vak vagy te? - dühöngött a Farkas.
- Ellenkezőleg! Nagyon is jó szemem van. Öt kilométerről meglátom a Szúnyogot esti szürkületben.
- Hát akkor talán engem is látsz most.
- Persze - mondta az Egér -, lemásztál ide, s most nyöszörögsz.
- Lemásztam, lemásztam! Nem vagy eszednél! Majd bolond lennék farkasverembe mászni. Beleestem, kiskomám, beleestem. És most végem - tette hozzá szomorúan, s nekikezdett bömbölni újra.
- Mit ordítasz!? - szólt le bosszús hangon az Egér. - Miért nem mászol ki?
- Innen? - nevetett keserűen a Farkas. - Innen aztán senki nem tudna kimászni. Nézd meg, milyen magas a verem fala!
- Mit néztek rajta, láttam már többször is - mondta fitymálóan az Egér -, le is mértem, öt méter hosszú az egész. Semmiség.
- Mikor láttad? - kérdezte gyanakodva a Farkas.
- Hát amikor beugrottam megnézni, milyen az alja.
- Beugrottál?
- Világos - mondta az Egér -, különben hogyan néztem volna meg, hogy milyen az alja!
- És hogyan jöttél ki?
- Nevetséges kérdés. Hát kiugrottam.
- Te innen kiugrottál?
- Mint a pinty! - mondta az Egér. - Igaz, hogy egész életemben sportoltam, kétszer is megnyertem az erdei futóversenyt, neked meg csak arra volt eszed, hogy teletömd a bendőd. De talán neked is sikerül. Javadra szolgál, hogy kicsivel magasabb vagy, mint én.
- A Farkas erre vadul ugrálni kezdett, de a veremfal felénél alig jutott magasabbra.
- Állj meg, vándor! - szólt rá az Egér. - Nem ilyen hübelebalázs módjára kell csinálni. Először is bemelegítésképpen fussál öt kört, aztán amilyen hosszán a verem engedi, fuss neki, és teljes erőből ugorj egyet. Ha elsőre nem sikerül, pihenj kicsit, és próbáld meg másodszor is. Nekem is csak ötödszörré sikerült.
- Jobb lenne, ha lejönnél és megmutatnád - morgott a Farkas.
- Arra, sajnós, nincs időm, már így is elkéstem - mondta sietve az Egér -, de ha még holnap is itt leszel, lejövök, és megmutatom, hogyan kell. Hát akkor jó éjszakát. Tehát ne felejtse! Ugrás, pihenés, ugrás.

Ezzel elment, de esze ágában sem volt hazamenni. Az egyik fa tövébe húzódott, figyelt a verem felé. Futó léptek zaját hallotta - aha, gondolta, most futja az öt kört. Kicsivel később huppanás, csusszanás, puffanás. Hát ez nem sikerült - szomorkodott az Egér. Harmadszorra aztán a két első lábával elkapta a Farkas a verem peremét. Akkor már semmiség volt kijönni.

„Na lám, csak ugrálni kell - örült az Egér, aztán azonnal bosszankodni kezdett: - Ejnye - mondta magában -, hazudhattam volna azt is, hogy már második ugrásra kijöttem, most majd hetvenkedni fog ez a Farkas, hogy neki harmadszorra sikerült, ami nekem csak ötödszörré.”

A Farkas azonban kint volt a veremből.

Az Egér megint a hóna alá csapta a harangvirágot, és elindult hazafelé. De ezen az estén nem kedvezett neki a szerencse, már ami a hazaérkezést illeti, mert az egyik kanyarban, mikor éppen füttyörészni kezdett, fölördített valaki:

- Jaj, de megijedtem!

Az Egér megrémült, beugrott egy lapulevél alá, és onnan kérdezte:

- Kitől ijedtél meg?

- Tőled - válaszolta elcsukló hangon az ismeretlen. Az Egér azonnal előmászott a lapulevél alól, kidüllesztette a mellét.

- Hát azt nem csodálom - mondta -, egyszer egy elefántot is halálra ijesztettem. Eléggé félelmetes külsőm van. Te ki vagy?

- Én vagyok - mondta a Kos, és elővakodott egy galagonyabokor mögül. - És a te külsőd nem is félelmetes, csak azt hittem, hogy a Róka jön. Ő szokott így füttyörészni.

Az Egert lehangolta, hogy a Kos nem találja félelmetesnek a külsejét, s csak a jó modor kedvéért kérdezte meg:

- Miért félsz a Rókától?

- Mert meg akart verni. Már egy hete bujkálok előle - szepegte a Kos. - Te is tudod, hogy milyen erős, és milyen veszedelmes fogsora van.

- Hát amit a fogáról mondtál, az igaz, bár az ő fogai feleannyit sem érnek, mint az enyéme - mondta az Egér, és a mutatóujja körmével megpöngette hegyes fogait -, de hogy erős, hm, nevetséges. Én sokkal kisebb vagyok, de a múltkor úgy meghupáltam, hogy azóta messze elkerül.

- Mit csináltál vele?

- Nem érted?! Meghupáltam.

- Az mit jelent? - kérdezte ijedten a Kos.

- Hát azt, hogy megvertem.

- Te a Rókát?!

- Én hát! Mit csodálkozol ezen? Úgy kezdődött, hogy szemtelenkedett velem a Macska, kénytelen voltam móresra tanítani.

- Mire tanítani?

- Móresra.

- Az mi?

- Hát Kos létedre elég alacsony műveltségű vagy - mérgelődött az Egér. - Az is azt jelenti, hogy megvertem, és ne hogy megkérdezd csodálkozó pofával, hogy „te a Macskát?”, igenis, én a Macskát. És amikor már éppen hordta az irháját, azaz hogy látom, ezt se érted, szóval, amikor már menekült, kitéptem emlékül a bajuszából két szálat. Éppen a kalapom mellé akartam tűzni, amikor odajött a Róka, és azt mondta: „Ide a bajuszt!” - és már kapta is ki a kezemből. Fölugrottam, és két akkora pofont adtam neki, hogy még én is hallottam, hogy cseng tőle a füle.

- Te is hallottad? - szólt közbe a Kos.

- Világos - mondta az Egér -, a jobb füle mélyen, a bal magasan csengett, és utána még fültövön is pöcköltem. Te még olyat nem láttál, hogy futott! Ámbár a te helyedben csak másodszor adnám neki a pofont, először oldalbaöklelném ezekkel a réműletes szarvakkal.

- Jaj, hol látsz réműletes szarvakat? - riadt meg a Kos.

- A fejedben - mondta az Egér. - Mutasd csak!

A Kosnak egészen a földig kellett hajolnia, hogy az Egér megtapogathassa a szarvát.

- Tényleg réműletes? - kérdezte reménykedve.

- Mi az hogy! - mondta az Egér. - Olyan szarvad van, mint a bivalynak. Ezzel a szarvval egy regiment rókát is el tudsz kergetni.

- Gondolod? - kérdezte kissé bátrabban a Kos.

Ebben a pillanatban az Egér surranó neszre lett figyelmes. Jó füle volt, azonnal tudta: jön a Róka.

- Na, akkor én rohanok is - mondta -, mert elkésem.

- Maradj még egy kicsit - kérlelte a Kos.

- Nem lehet - mondta futtában az Egér.

- Legalább azt mondd meg, mi lett a Macska két szál bajuszával!

- A fiának adtam, hegedűhúrnak! - kiabált vissza az Egér, s már el is bújt egy vakondtúrás mögé, mert a Róka kilépett a tisztásra.

- Na végre, megvagy, te pernahajder - mondta a Kosnak -, most aztán majd móresra tanítlak!

- Azaz meghupálsz? - kérdezte hetykén a Kos.

- Így is mondhatjuk - felelte a Róka, és felhúzta a bokszkesztyűjét.

- És ha szabad érdeklődnöm, miért? - kérdezte a Kos.

- Mert különben elfelejtetted, hogy én vagyok a Róka, és tőlem félned kell! Megértettük? - nagyképűsködött a Róka, és lépett egyet a Kos felé. A Kos se volt rest, nekilendült, oldalba öklelte a meglepett Rókát, és két jókora pofont lekent neki. A Róka elszédült az ütéstől, és egy fának tántorodott.

- Úgy látszik, rosszabb hallásom van, mint az Egérnek - mondta a Kos -, a fülcsengésedet nem hallom. És most jól teszed, ha elhordod az irhád, mert ha fültövön is pöcköllek, mint a múltkor az Egér, akkor két hétig nyomod az ágyat.

A Róka villámgyorsan elhordta magát. „Biztos megbolondult ez a Kos - gondolta magában -, miféle Egérről beszél? Biztos azért mert ellenállni, mert megbolondult. Még hogy Egér! Hacsak nem az az Egér bolondította meg, amelyik a csillagokban lakott.” A Róka megállt egy pillanatra. Mégiscsak lehet ebben valami igazság, ez az Egér talán mégis a csillagokban lakott.

Az Egér közben elégedetten fölkászálódott a vakondtúrás mellől, fölkapta a harangvirágot, s végre baj nélkül hazaért. Még csak az előszobában volt, már hallotta, hogy kiabál a felesége:

- Most kell hazajönni, te egerek szégyene! Rég kihúlt a vacsora, már a mentőknek is telefonáltam, azt hittem, elütött egy elefánt, vagy elkapott a macska.

- Mit kiabálsz - mondta az Egér -, dolgom volt! Meg kellett mentenem a Farkast meg a Kost. Nélkülem elpusztultak volna.

- Hazudsz, hazudsz - kiabált magából kikelve Egérné -, mást se tudsz, csak hazudni! Te vagy a világ leghazudósabb egere!

- Az meglehet - mondta mosolyogva az Egér, és átnyújtotta feleségének a sok vihart látott harangvirágot.

A NYÚL MINT TOLMÁCS

A tisztás szélén egy kerek képű Úritők vigyorgott. Nagyon tehetséges volt ebben a műfajban. Istenien tudott vigyorogni. Persze ez nem túlságosan lényeges. Mivelhogy a tisztáson éppen a Kecske reggelizett. Ő sem túl lényeges, de róla akarok mesélni.

A mese kezdetén, tehát most, egyidőben a nem túl lényeges Úritők mesteri vigyorgásával, a Kecske azt mondta:

- Mek-mek.

Nos, ha tudnék kecskéül, ezen nyomban mondanám is, mit jelentett ez a mek-mek. A bökkenő az, hogy nem tudok kecskéül. Így hát jelenthette azt is, hogy: „Hej, de jó ez a friss réti csenkesz!”, de azt is, hogy: „Mindig csak ez a vacak réti csenkesz! Unom.” Ez azonban most már sohasem derül ki, már csak azért se, mert az erdőből kilépett a Ló, megállt a tisztás szélén, és jó hangosan azt mondta:

- Nyihaha.

A Kecske fölkapta a fejét, egy darabig bámult a Lóra, mint borjú az új kapura. Aztán olyan nemtudomformán széttárta a két első lábát, jelezvén, hogy ebből a nyihahából egy kukkot sem ért.

- Mek-mek - majd kis gondolkozás után még hozzátette -, mek.

A Ló megrántotta a vállát, egyúttal a fejét is rázta, s azt mondta:

- Nyihaha.

Ami jelenthette azt is, hogy „nem értem”, de esetleg azt is, hogy „jó napot”. Nem tudom. Sajnos, nem tudok lóul. Nagyobb baj, hogy a Kecske sem tudott. Közelebb léptek egymáshoz.

- Nyihaha, nyihaha - magyarázta a Ló.

- Mek-mek - próbálkozott a Kecske. Jó lassan, tagoltan mondta, hátha így megérti a Ló.

De nem értette.

A Kecske búsan vakarta a feje búbját, a Ló meg minden erejét összeszedve gondolkozott. Ettől még a szokásosnál is jobban kétfelé állt a füle. Aztán felderült a képe. Rájött, hogy tud egy kicsit számáruul.

- I-ó, i-ó - mondta. A kiejtése nem volt ugyan tökéletes, de aki tud számáruul, azért megértheti.

A Kecske azonban számáruul sem tudott. De ha már a Ló idegen nyelven beszélt, ő sem akart szégyenben maradni, megszólalt birkáruul, azaz ahogy az előkelőbbek mondják: juhul.

- Beee - mondta.

A Ló rázta a fejét. Nem tudott birkáruul.

Már-már úgy tűnt, sohasem vergődnek zöldágra. Ekkor az Úritők észrevette a Nyulat, és kiáltozni kezdett neki. Úritökül. Erre az időre még a vigyorgást is abbahagyta.

A Nyúl, tekintve, hogy a legműveltebb állatok közé tartozott az erdőben (lám, úritökül is tudott), azon nyomban megértette, miről van szó, és méltóságteljes léptekkel közelebb jött. Legszívesebben futott volna, de hát ilyen nagy tudású állathoz, ugye, nem illik az ugrifüles futkározás.

- Na, csak mondjátok - mondta -, szerencsére én minden nyelven beszélek.

Ebbe a mondatba kicsit belepirult, mert az az igazság, hogy őzül éppen hogy csak makogott valamit, és sárgarigóul meg pacsirtául nem tudott egy kukkot sem.

De azért rendes kis állat volt, legalább elpirult, ha hazudott.

A Ló meg a Kecske nagyon megörült neki.

- Nyihaha - mondta a Ló.

- Mik-mek? Mik-mek? - kérdezte izgatottan a Nyulat a Kecske.

- Azt mondja, hogy mek-mek - tolmácsolta a Nyúl.

A Kecske arca földerült, és boldogan mondta:

- Mek-mek, mek-mek.

- Nyiha? Nyiha? - kérdezte most a Ló.

A Nyúl fordított.

- Azt mondja a Kecske, hogy nyihaha - világosította fel a Lovat.

A Ló meg a Kecske összenevettek, és barátságosan lapogatták egymás lapockáját. Ezt a Kecske unta meg előbb. Karon fogta a Lovat, odaballagtak az Úritökhöz, és megették.

„Vajon jól fordítottam?” - tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta.

SZURKOS KEZŰ KIRÁLYFIAK

Volt egyszer két király. Szomszédok voltak, a házukat egy léckerítés választotta el egymástól. Egy tavaszi napon Egyik király jókor reggel kiment a kertjébe, hogy megkapálja a sárgarépat. Ahogy kilépett az ajtón, abban a pillanatban lépett ki a szomszéd házból Másik király.

- Jó reggelt! - mondta barátságosan Egyik király.

- Adj' isten! - válaszolta ugyanolyan barátságosan Másik király.

Ilyen barátságosak voltak mindig, sohasem veszekedtek, pedig már elég régóta laktak egymás mellett. Olyannyira nem veszekedtek soha, hogy a negyedik házban lakó király még azt is kétségbe vonta, hogy igazán királyok.

Odaballagtak a kerítéshez, kezet szorítottak, s megkérdezték egymást: „Mi jóra készül, szomszéd?” Mindenik azt mondta: „Sárgarépat akarok kapálni.” Erre el is nevettek magukat, mert ez már évek óta így ment, mintha éjszaka kitalálták volna egymás gondolatát: mindennap ugyanarra készülődött mindkettőjük, s majd mindennap ugyanazt is csinálták. No de hiszen ez nem csoda: akkor kapálták a sárgarépat, amikor megjött az ideje; a búzájuk is egyszerre érett meg, persze hogy egyszerre aratták. Fát vágni is együtt jártak az erdőre, mert fát vágni télen szokás - mikor vágta volna máskor?!

Annak idején lányuk is egyszerre született, s éppen ebben az időben került eladósorba mind a kettő. Erről beszélgettek sárgarépa-kapálás közben. Nyugodtan beszélgethettek, a sárgarépa ágyása mind a kettőnek közel volt a kerítéshez - nem is kellett abbahagyni a kapálást.

- Felséged mikor adja férjhez a lányát? - kérdezte Egyik. A királyok ugyanis leggyakrabban felségnek szólítják egymást. Ez ugyan nem jelent semmit, mert van olyan király, aki azt mondja a másik királynak, hogy felség, és közben azt gondolja magában, pernahajder. De ez a két király, amikor azt mondta, felség, magában is azt gondolta, hogy felség.

- Hát én hamarosan - mondta Másik -, már van is három kérője a lányomnak.

- Az enyémnek is három van - mondta Egyik, és megbeszélték, melyik kérő kicsoda-micsoda. Persze mind a hat legény királyfi volt.

- És felséged tudja-e már, melyik közülük a legkülönb?

- Én biz még nem. És felséged?

- Én sem.

- S hogyan választja ki a legkülönbet?

- Még nem tudom, de azt hiszem, próbára kellene tenni őket.

Ebben aztán meg is egyeztek, csak azt nem tudták eldönteni, milyen próba felelne meg a legjobban. Elhatározták hát, hogy délután ünneplőt öltenek, és meglátogatják a közel lakó, öregebb királyokat, akik már férjhez adták a lányukat, s megkérdik őket, milyen próbatételt alkalmaztak. Izombizom király azt mondta:

- Össze kell eresztetni mindegyiket a hétfejű sárkánnyal, s amelyik legyőzi, azé legyen a lányotok.

- És ha mind a három legyőzi? - kérdezték a királyok.

- Akkor a tizenkét fejűvel, ha azt is, akkor a huszonnégy fejűvel és így tovább! - mondta Izombizom.

A két király hümmögött, de azért megköszönte a tanácsot, és egy házzal odébbállott.

Csakkincs király azt mondta nekik:

- Amelyik a legtöbb kincset hozza, annak adjátok.

Eszerece király egy feladványt mondott el:

- Adjatok nekik kilenc egyforma golyót, a kilenc közül egy legyen kicsit súlyosabb, mint a többi, de ezt szemmel ne lehessen látni. Amelyik egy kétkarú mérleggel két mérésből ki tudja választani azt az egy nehezebb golyót, annak adjátok.

Nyalkabalga király csodálkozott, hogy ilyesmit kérdeznek. Nem kell oda semmi próbatétel, annak adják, amelyik a legszebb.

Amikor a két király hazafelé ballagott, igencsak vakarta a fejét.

- Hát ezekkel a tanácsokkal nem sokra mentünk.

- Bizony nem.

- Mert lehet valaki erős, gazdag meg szép, de mit ér vele, ha például lusta?

- Vagy netalántán gonosz.

- Bizony - bólogatott Egyik.

Így váltak el. Otthon mind a kettő elővett kilenc golyót, egyforma súlyúakat, csak egy volt valamivel nehezebb, meg egy kétkarú mérleget, és próbálták megoldani Eszerece király feladványát. Még éjfélkor is mérlecskéltek, de sehogy sem sikerült megoldani. Erre aztán dühösen odavágtak golyót, mérleget, s azt gondolták, már miért kellene egy olyan okos vő, aki azt is tudja, amit ők nem.

S aztán már csak egy hónap múlva találkoztak.

- Holnap lesz az esküvő - újságolta Egyik király.

- Nálunk is - mondta Másik király.

Még csak nem is csodálkoztak, hogy ez is egyszerre lesz. Megszokták már.

- Azon se csodálkoznék - mondta Másik király -, ha véletlenül ugyanolyan próbatételt találtunk volna ki.

- Pedig én elég furcsát eszeltem ki - mondta Egyik király. - Beszurkoztattam mind a háromnak a kezét.

Másik király szeme felcsillant.

- Én is - mondta. - S azt mondtam nekik, egy hónap múlva jöjjenek vissza, de addig nem szabad kezet mosniuk.

- Akárcsak én.

- No és mi volt, amikor visszajöttek?

- Hát - mondta Egyik király -, beállított az első, és szégyenlősen zsebre dugta a kezét. Mondom neki: „Na, mutasd csak a kezedet!” „Ne haragudjon felséged” - mondja, és elém nyújtja a kezét. Bizony arról egy cseppig lekopott a szurok. „Hát te mit csináltál?” - kérdeztem. „Tudja, felséged, eltörött a kocsim kereke” - mondta. „Na és?” „Hát meg kellett javítanom, ha nem

akartam egy hónapig ott ülni az árokparton. S mire megjavítottam, megéheztek a lovaim, el kellett menni szénát kaszálni; mire hazaértem, ott is várt a tömérdek munka. Dolgoznom kellett. Lekopott hát a szurok.”

- Szakasztott így volt az én lányom első kérője is - mondta Másik király -, csak nem a szekere törött el, hanem a háza teteje szakadt be.

- A második kérő meg - folytatta Egyik király - sokáig nem akarta előhúzni a zsebéből egyik kezét sem. Azt gondoltam, nyilván ő is dolgozott, az ő kezéről is lekopott a szurok. Aztán nagy unszolásra előhúzta a bal kezét. Nem kopott le arról biz egy csepp se. Mondom neki, a jobb kezét is mutassa. Nem nagyon akarta, de addig erőltettem, míg végre előhúzta. Arról meg lekopott a szurok. Nem mondta meg, miért csinálta, de később magamtól is rájöttem. Nyilván nem tudta kiszámítani, mi tetszik majd nekem. Gondolta, ha szükséges, a szurkos kezét mutatja, vagy ha másképpen alakul, akkor azt, amelyikről lekopott.

- Érdekes! - mondta Másik király. - Az én lányom második kérője is be akart csapni. Csak nem egészen így. Zsebre se tette a kezét, úgy jött, és feketébb volt rajta a szurok, mint eredetileg. „Te - mondtam neki -, ez nem az a szurok, amit egy hónappal ezelőtt rákentünk.” De ő csak erősködött, hogy bizony az. Végül aztán mégis kiderült: a régi szurkot, ahogy hazaért, lemosta a kezéről, s csak mielőtt újra hozzánk indult, akkor kente be. Na és a harmadik?

- A harmadik egy rongyból bugyolálta elő a kezét, ugyanúgy volt rajta a szurok, ahogy rákentük. Azt mondta, azért csavarta rongyba, hogy óvja a szurkot, minél kevesebb kopjon le róla.

- Szakasztott így a miénk is! - kiáltott fel Másik király. - Azt mondta, inkább düljön össze minden, de ő akarja feleségül venni a lányomat. Ezért óvta a szurkot.

- Hát ez érdekes. Ha nem tudnám, hogy más-más három királyfi volt, még azt hinném, hogy ugyanazok jártak felségednél is meg nálam is.

- No, és felséged melyiket választotta? - kérdezte nagy érdeklődéssel Másik király.

- Hát ez nem is lehet vitás - mosolyodott el Egyik -, a legkülönbet. Azt, amelyiknek a munka a legfontosabb, s nem számít neki, hogy kopik a szurok, vagy nem kopik.

Másik királynak erre leesett az álla.

- Hát érdekes. Mert én azt tartottam a legkülönbetnek, amelyik a lányom miatt mindent félbeszerbe hagyott inkább, mintsem hogy lekopjon a kezéről a szurok.

A két király azóta is azon vitatkozik, melyiküknek volt igaza.

MESE - REGGELRE

Hajnalodott.

- Talpra, senkiháziak! Hasatokra süt a nap. Gyerünk dolgozni, vár a jó, frissítő munka, a csákány, az ásó, a lapát nyele, pattogjatok, álomszuszékok! - rikoltotta az Egyalvó.

- Bizony, azonnal keljete fel! Mit gondoltok, lustálkodásból is megéltek? - kiabált a Kétalvó.

- Nosza, ki a jó meleg ágyacskából! - mondta a Háromalvó.

- Ajaj, lassacskán föl kéne kelni - ásított a Négyalvó.

- Miért nem hagyjátok az embert aludni? - méltatlankodott az Ötalvó.

- Még alszom - mormogta a Hatalvó.

A Hétalvó nem szólt semmit. Aludt.

Aztán persze fölkeltek mind a heten.

ÖDÖNKE ÉS A TÍZEMELETES

Ödönke házat épített. Tízemeletest. Összedőlt egyszer, újrakezdte; összedőlt kétszer, újrakezdte. Harmadszorra állt a ház. A földszint és rajta a tíz emelet.

Ödönke boldogan dörzsölte a kezét.

- Megnézem belülről is - mondta, és belépett a kapun a földszintre.

- Szervusz, Földszint! - mondta. - Megnézném a házat.

- Felőlem, Födönke - fintorgott a Földszint - felmehetsz.

- Nem Födönke, Ödönke - javította Ödönke.

- Fityfiritty, fuss följebb - fortyant fel a Földszint.

Ödönke kedvetlenül felballagott az első emeletre.

- Szervusz, Első! - mondta.

- Eljöttél, Edönke, elmehetsz, Edönke - epéskedett az Első.

- Nem Edönke, Ödönke - mérgelődött Ödönke.

- Elég, Edönke, eredj!

Felgyalogolt hát a másodikra. „Micsoda ház!” - gondolta magában.

- Szervusz, Második! - mondta.

- Mit merészelsz, Mödönke, menj mindjárt, mert megverlek! - mormogta a Második.

Ödönke futott a harmadikra.

- Szervusz, Harmadik! Ugye, te szeretsz?

- Haragszom, Hödönke, hiányod hiánylom - hurrogta a Harmadik.

Ödönke menekült a negyedikre.

- Nini, Nödönke - nézett a Negyedik -, nekem ne neszezz!

Ödönke már majd sírva fakadt, úgy ment az ötödikre.

- Szervusz, Ötödik! - köszönt félénken.

- Ödönke, Ödönke! - örvendezett az Ötödik. - Öllemek. Örök öröm Ödönkét ölelnem.

- Igazán örülsz? - kérdezte Ödönke.

- Örömöm Ödönkétől ötszörössé ölesül!

Erre Ödönke boldogan felnevetett. Így: hihihhi!

Nevetett az Ötödik is. Így: öhöhöhö.

Örvendtek.

De Ödönkének mennie kellett a hatodikra.

- Szervusz, Hatodik! - köszönt mosolyogva Ödönke.

- Hess, Hödönke! - harsogta a Hatodik.

Ödönke most már nem is javította, rohant a hetedikre.

- Szervusz, Hetedik! - rebegte.

- Hu, ha híred hallom, hidegszik a hátam! - hujjogott a Hetedik.

Ödönke már a nyolcadikon volt, de ott sem járt jobban.

- Nyúlcipőben nyargalj nyomban! - nyerítette a Nyolcadik.

A Kilencedik meg:

- Kinek kellesz, komisz kölyök, kotródj, kellemetlenkedő!

S a Tizedik:

- Tolakodók, támadások, takarodjál, tökmag Tödön!

Ödönke orrát lógatva ment ki a házból. Csak az ötödiken mosolygott egy kicsit.

Ott kint lefeküdt a szőnyegre - ezen állt különben a ház is -, állát a tenyerébe támasztotta, gondolkozott. Hamar rátalált a megoldásra. Legalábbis azt hitte, rátalált.

- Megállj, te Ház! - kiáltotta.

Fölpattant, a bal kezét a ház alá csúsztatta, jobb kezével megfogta a tetejét, és zsuppsz! - megfordította.

S ezzel újra belépett a kapun.

A Földszint, aki azelőtt a Tizedik volt, azt mondta:

- Füstként takarodj!

Az Első, aki azelőtt a Kilencedik volt:

- Elmehetsz, kis komám!

A Második, aki azelőtt a Nyolcadik volt:

- Menekülj, nyiszlett mitugrász! Nyakon verlek!

A Harmadik, aki azelőtt a Hatodik volt:

- Hess!

A Negyedik, aki azelőtt a Hetedik volt:

- Nem hallottad? Nem hívtalak!

Az Ötödik, aki azelőtt is az Ötödik volt:

- Ödönke, Ödönke ölellek, örök öröm Ödönkét ölelnem!

A Hatodik, aki azelőtt a Negyedik volt:

- Nem hívtalak, nem hallottad?!

A Hetedik, aki azelőtt a Harmadik volt:

- Huss!

A Nyolcadik, aki azelőtt a Második volt:

- Nyakon verlek, nyiszlett mitugrász! Menekülj!

A Kilencedik, aki azelőtt az Első volt:

- Kis komám, elmehetsz!

A Tizedik, aki azelőtt a Földszint volt:

- Takarodj füstként!

- Na tessék! - mondta Ödönke, és lefelé menet megsimogatta az Ötödiket.

Kiment, megvakarta a feje búbját. Szétszedte a házat, csak az Ötödiket hagyta épen. És elkezdett dolgozni. Épített, épített egész álló nap, de sehogy sem sikerült megcsinálnia, amit akart. Már majdhogynem sírva fakadt mérgében. Este hazajött az édesapja, odaállt Ödönke háta mögé, nézte, mit csinál. De nem tudta kitalálni, mit akarhat. Megkérdezte hát:

- Mit építesz, Ödönke?

- Egy olyan tízemeletet - mondta Ödönke -, amelyik csupa ötödik emeletből áll.

- Csupa ötödikből? - csodálkozott az apja.

- És első?

- Eh - mondta Ödönke.

- Második?

- Minek?

- Harmadik?

- Hajaj!

- Negyedik?

- Nem!

- Hatodik?

- Haszontalan!

- Hetedik?

- Hess!

- Nyolcadik?

- Nyomorult!

- Kilencedik?

- Kinek kell?!

- Tizedik?

- Takarodjon!

- Hát pedig csupa ötödikből nem nagyon sikerülhet - vélte az apja.

- De igenis! - erősködött Ödönke.

Azóta is építgeti a tízemeletet, amelynek csupa ötödik emelete lesz.

Hogy sikerül-e? Ki tudja?

SZÖKEVÉNY SZEPLŐK

Marci utálta a szeplőit. Ami azt illeti, volt is neki mit utálnia, mert hetvenhat szeplő virított az arcán. Pontosabban hetvenöt, mert egy - a hetvenhatodik - a füle cimpáján hivalkodott. Az igazság kedvéért el kell mondanom, hogy ebben az utálkozásban Marcinak egyáltalán nem volt igaza. Mert helyre kis szeplői voltak. Csinosak, jóképűek, vidorak. A legnagyobb akkora volt, mint egy jól táplált borsó, a legkisebb meg, mint egy fogyókúrázó mákszem. Ennek a legkisebbnek neve is volt. Úgy hívták: Szeplő Szepi. Ott lakott Marci orra tövén. Nos hát ezeket szidta-hordta folyvást Marci. Eladdig és olyannyira, hogy egy szép napon a szeplők megsértődtek.

- Még hogy mi vagyunk a csúnyák, ocsmondák, rútak, rettentőek?! Na megállj! - kiabálták.

S éjszaka, mikor Marci aludt, uzsgyi, kisurrantak az ablakon. Még az is, amelyik a füle cimpáján feszített, pedig a fülcimpánál előkelőbb hely nemigen létezik egy szeplő számára. Ott maradt Marci egy mákszemnyi szeplő nélkül, mivel - mondanom sem kell - Szeplő Szepi is ment a többivel.

Hogy merre mentek? Merre mehet hetvenhat sértődött szeplő? Neki a vakvilágnak.

Marci reggel fölébredt, s valami furcsát érzett. Szalad a konyhába a mamájához, az meg ámulva néz rá, és így szól:

- Jó reggelt, kisfiú! Hát te hogy kerülsz ide?

- Kisfiú? - csodálkozott Marci. - De hiszen én a Marci vagyok.

- Jesszus! - kiáltott a mama, és a világosság felé fordította a fiát. - Tényleg a Marci! De hát hova lettek a gyönyörű szeplőid?

- Nincs szeplóm? - csillant fel Marci szeme, és rohant a tükörhöz.

Valami nem tetszhetett neki abban a tükörben, mert elkomorodva mondta:

- Te anyu, rossz ez a tükör. Egy sápatag gyerek van benne.

- Nem a tükör rossz, kisfiam - csóválta a fejét a mamája -, hanem tudod, a szeplők...

Marci most már nem örült annyira, hogy megléptek a szeplői. „Egy azért maradhatott volna - gondolta magában. - Szeplő Szepi vagy az, amelyik a fülcimpámon volt.” És szomorkásan indult bevásárolni. Mert mindig segített a mamájának, és szeretett is üzletekbe járni. Őt is szerették az üzletekben, mert bár egy icipicit nagy szája volt, azért igen kedves is tudott lenni.

De most furcsán, összehúzott szemmel nézett rá a hentes, a fűszeres, az újságos, a virágáros és a zöldséges is.

- Hát a Marci hol van? - kérdezték.

- Én vagyok - mondta rosszat sejtve Marci.

- Nono! - így a hentes.

- Na ne! - így a fűszeres.

- Naná! - így az újságos.

- Nana! - így a virágáros.

- No ne! - így a zöldséges.

- Merthogy a Marci egy szép szeplős gyerek, te meg egy sápatag kis fehér bőrű. Nem mondjuk, nem vagy csúnya gyerek, de a Marcihoz képest! Ajaj - mondták és legyintettek.

És bizony aznap Marci egy kicsit mócsingosabb húst, tegnapi kenyeret, tegnapelőttibb újságot, hervatagabb virágot és halványsárgább sárgarépát kapott, mint máskor. Elkeseredetten rohant fel a lépcsőn, majdnem sírt.

- Mi bajod? - kérdezte a mamája.

- A szeplőim - sóhajtott Marci -, a szeplőimet akarom!

Nosza, nekiláttak, keresni kezdték őket a lakásban. Még a szőnyeg alá is benéztek. De egy fia szeplőt sem találtak.

Mit volt mit tenni, Marci nekivágott a városnak. Elment a Talált Tárgyak Osztályára.

- Jó napot! - köszönt.

- Jó napot! - válaszolta a Talált Tárgyak Osztályának főnöke, egy szemüveges, öreg bácsi, s közben fel se nézett az újságjából. - Esernyő? Kesztyű? Aktatáska? Pénztárca? Vagy netán a fejét méltóztatott elveszteni?

- A szeplőimet keresem - mondta Marci.

- Milyen volt?

- Barna, kerek. Mind a hetvenhat.

Az öregúr felállt, odament egy nagy polchoz, és beletúrt a limlomok közé. Leemelt egy palacsintasütőt.

- Nyele volt a szeplőjének? - kérdezte.

- Nem - hebegte Marci.

- Akkor ez nem az - állapította meg az öregember, és visszatette a palacsintasütőt.

Aztán Marci elé rakott egy diszkoszt, egy csészealjzat, egy pudingot, egy ceruzahegyszót, egy lencsét, egy borsót, egy babot, egy széntablettát, egy cipőgombot, egy inggombot és egy pulykatoját.

- Tessék, mind kerek és barna. Melyik az?

- Sajnos, egyik se - szomorkodott Marci, és irigykedve nézte a pulykatoját.

A Talált Tárgyak Osztályáról a rendőrségre ment. Itt egy őrmester fogadta.

- Szóval szökött szeplőket keresel?

- Igen.

- Részegesek?

- Nem.

- Loptak?

- Nem.

- Raboltak?

- Nem.

- Mit vétettek a törvény ellen?

- Semmit - mondta Marci.

- Hát akkor? - tárta szét a karját az őrmester.

Elnyargalt hát Marci a tanácsra.

- Szeplőügyben? - ráncolta a homlokát a portás. - Talán az állattenyésztési osztály illetékes.

Az állattenyésztési osztályon egy bácsi éppen egy lovat rajzolt a falra.

- Szeplő??? Talán szép ló ügyben, fiacskám!

- Nem szép ló, szeplő - morogta Marci.

A bácsi a fejét rázta, és nagy igyekezettel satírozta a ló sörényét.

- Talán a növénytermesztésnél - mondta.

A növénytermesztési osztályon egy barátságos fiatalember ült, a bal füle mögött egy tulipán, a jobb füle mögött egy muskátli virított, a mellényzsebébe tűzve meg egy búza-, egy árpa- és egy rozskalász.

- Szeplő? Egy pillanat. - Föllapozott egy nagy könyvet. - Várjunk csak... szépcsalán, szépecske, széphártya, szépíke, széplegényfű - olvasta a könyvből, és felkiáltott: - Megvan! Szeplőlapu! Ezt keresed?

- Nem laput, a saját szeplőimet - magyarázta Marci.

A felvirágozott fülű elkomorodott.

- Pedig olyan szép ez a szeplőlapu. Úgy is hívják, hogy Boldogasszony csepegtette fű, forrasztófű, méregvonófű, párducfű meg viaszfű.

A fiatalember belemelegedett az olvasásba, már nem is nagyon törődött Marcival.

- Azt is felolvasom neked - kiáltotta -, hogy a szittyót hányféleképpen hívják!

Marci óvatosan kihátrált a szobából, de a fiatalember észre se vette, sorolta csak a szittyó neveit. Marci még a lépcsőházban is hallotta: csirikló, csuhi, fülemülefű, kancsuka, kasztikó, semők, sisák, sörkefű, szövőke.

- Ej - sóhajtott odakinn -, kasztikó, semők, sisák! Hol lehetnek a szeplőim?

Még szerencse, hogy meglátta Mikkamakát. Egy ligeti padon ült Mikkamakka, és lógázta a lábát.

- Hát te? - kérdezte tőle Marci, és lehuppant mellé a padra.

- Kóbor szeplőket figyelek - mondta Mikkamakka -, nagy ma a szeplőjárás.

- Csak nem? - csillant fel Marci szeme. - Hány szeplőt láttál?

- Hetvenhatot - mondta Mikkamakka, és a szeme sarkából Marcira pislantott. - Itt masíroztak. Gyalog mentek szegények, mert nem volt villamosjegyük.

- Merre mentek? - kérdezte izgatottan Marci.

- Erre - mutatta Mikkamakka.

Marci meg uzsgyi, már ott se volt! Rohant a szeplők után.

Meg is találta őket hamar. Egy árokparton ültek és szomorkodtak. Hetvenhat szomorú szeplő. Azaz csak hetvenöt, de ez majd később derül ki.

- Olyan jó lenne, ha visszajönnének - mondta nekik Marci.

A szeplők gyanakodva néztek rá.

- És nem szídsz többet bennünket?

- Soha - mondta mély meggyőződéssel Marci.

- Nem mondod, hogy rondák vagyunk, hogy csúfak vagyunk, hogy rettenetesekek vagyunk, hogy ocsmondák vagyunk?

Marci rázta a fejét.

A szeplők erre visszamasíroztak az arcára. Marci már-már elmosolyodott, amikor valami furcsát érzett.

- Mindnyájan megvagytok? - kérdezte aggodalmasan.

- Egy pillanat - mondta az, amelyik a fülcimpáján ült -, megszámolom. - Aztán ijedten fölkiáltott: - Szeplő Szepi elveszett! Nincs senki az orrod tövén.

Nosza, keresni kezdték. Ez már könnyebben ment, mert a szeplők is segítettek. Meg is találták hamar. Egy akáclevélen ült.

- Szervusz, Szeplő Szepi, gyere vissza te is! - mondta neki Marci.

De Szeplő Szepi rázta a fejét.

- Nem mehetek - mondta -, mert akkor ez egyedül maradna. - És maga mellé mutatott.

Ekkor vették észre - Marci és a szeplők -, hogy Szeplő Szepi mellett ül valaki. Egy ijedt, idegen kis szeplő.

- Bemutatom Szeplő Sziszit - mondta Szepi. - A legjobb barátom. Szegény nagyon magányos.

- Bizony - mondta Szeplő Sziszi -, csak kódorgok, csámborgok, kujtorgok, csavargok, lézengek, lődörgök, de szerencsére most már van egy barátom. Igaz, Szepi?

- Igaz - mondta Szepi szomorúan. - S ezután már együtt kódorgunk, csámborgunk, kujtorgunk, csavargunk, lézengünk és... és... mit is mondtál még?

- Lődörgünk.

- Igen, lődörgünk, mert mi sosem hagyjuk el egymást.

- Tudjátok mit? - mondta erre Marci. - Sziszi is költözzön az orrom tövére. Van ott még hely Szepi mellett.

- Igazán?! - kiáltották boldogan mindketten, és odapattantak Marci orra tövére. Sziszi még kicsit izgett-mozgott a boldogságtól.

- Gyönyörűséges! - mondta. - Legjobb szeplőnek lenni egy orrtövön.

- És a fülcimpa, az neked semmi? - méltatlankodott az, aki Marci fülcimpáján lakott. De nem törődött vele senki.

Hazaértek.

- Na végre, hogy mindnyájan megvagytok - mondta Marci mamája, aztán jobban szemügyre vette a fiát. - Azért valami furcsa van rajtad.

- Talán Szeplő Sziszire gondolsz - mondta Marci. - Nem engedhetem, hogy kódorogjon, csámborogjon, kujtorogjon, csavarogjon, lézengjen, lődörögjön, barát nélkül szomorkodjon.

Hát így történt. S ha találkoztok egy szép kisgyerekekkel, akinek éppen hetvenhét szeplője van, hát az a Marci.

KÉT REGGEL

Egyszer két Reggel találkozott a Tejúton.

- Jó reggelt, Reggel! - mondta az egyik, s megemelte halványkék fényekből szőtt kalapját.

- Adjon isten! - mondta a másik barátságos, rubinpiros mosollyal.

- Hova-hova? - kérdezte az első, és megigazította magán fénylő, drágaköves köpenyét.

- A Földre. A Földre megyek - mondta a másik átszellemülten.

A fényekből szőtt kalapú erre elkomorodott, még a kalapja is halványabb lett hirtelen, s a drágakövei mintha elfelejtették volna a csillogást.

- Még hogy a Földre! - mondta baljóslatúan. - Ne ám, hogy úgy legyen!

- Márpedig az úgy van! Ma lesz a Földön május első vasárnapja, igaz?

- Igaz.

- Nahát akkor! Ma én fogok lent derengni és pitymallani.

- Azt szeretném látni - kiabált a társa -, május első vasárnapjára én megyek! Még hogy derengeni és pitymallani! Kerengeni és nyilallani fogsz, édes barátom. Ma én ragyogok fel a Földön.

Ezzel futásnak eredt. De a másik sem volt rest, elgáncsolta, puff nagyot esett, csak úgy porzott a Tejút. Nosza, összeverekedtek, tépték egymást. Hajnaldarabok, pitymallatrongyok, derűfoszlányok röpködtek körülöttük.

Végre aztán az egyik győzött - ki tudja, melyik; a verekedés előtt egyforma szépek, daliásak voltak, utána meg egyforma rongyosak, töpörödöttek -, s ment a Földre, hogy fölváltsa az éjszakát.

Az emberek meg kinéztek az ablakon, és azt mondták: „Hú, de ronda reggelre virradtunk!” És nem is lett jókedvük egész nap.

MIT UGRÁLSZ, HIDEG?

Egy szép, augusztusi napon nyitva maradt a Szaratov ajtaja.

- Aha - mormogta odabent a Hideg -, most itt az alkalom!

Féloldalasan kislisszant a résen. Megállt a konyha közepén, rettentő szemmel körülnézett.

- Majd most megmutatom nektek! - sziszegte vészjóslóan.

Kihúzta magát, behajlított karját vállmagasságba emelte, fitogtatta az izmait.

Olyan izmai voltak, mint egy kafferbivalynak.

A Mozsár, a Konyhaszekrény, a Fületlen Bögre, az Épfülű Bögre, a Kávédaráló, a Háromlábú Hokedli, a Körömreszelő (mit keres egy körömreszelő a konyhában?), a Húsvágó Bárd, a Merőkanál, a Bojtos Butykos, a Tejesköcsög, a Piros Fedő, a Kék Fedő, az Alumínium Fedő, a Burátlan Lámpa, a Konyhaasztal és a Kettőbe Vágott Paradicsom hökkenten nézett rá.

A Hideg tánclépésben végiglejtett a konyhán, majd ökölvívóállásba helyezkedett.

Vészjósló hangon kérdezte:

- Melyikötökkel kezdjem?

Körülnézett. Majd ezzel egyidőben azt mondta:

- Brrrr!

A konyhában mindenki behúzta a nyakát. Azt gondolták: „Jaj, nehogy rajtam kezdje!”

Csak a Körömreszelőnek (mit keres egy körömreszelő a konyhában?) jutott eszébe: „Mit akarhat ez kezdeni?”

A Hideg meg újra azt mondta:

- Brrrr!

Egy kövér verejtékcsepp jelent meg a homlokán. Bal karján elernyesztette az izmokat, a homlokához nyúlt, elkente rajta a verejtékcseppet. Közben a bal lába megroggyant.

- Majd én most... - kezdte volna újra, de csak szánalmas suttogásra telt.

Megroggyant a másik lába is.

- Ó, jaj! - mondta a Hideg, s már patakokban ömlött róla a víz.

Reszketett.

De azért még egyszer próbálkozott.

- Most megmutatom nektek... - nyöszörögte s elcsúszott. Minden ízében reszketve feküdt a konyha kövén.

- Segítség! - mondta ekkor. - Segítsetek!

Gyorsan odafutott hozzá a Mozsár, a Konyhaszekrény, a Fületlen Bögre, az Épfülű Bögre, a Kávédaráló, a Háromlábú Hokedli, a Körömreszelő (mit keres egy körömreszelő a konyhában?), a Húsvágó Bárd, a Merőkanál, a Bojtos Butykos, a Tejesköcsög, a Piros Fedő, a Kék Fedő, az Alumínium Fedő, a Burátlan Lámpa, a Konyhaasztal és a Kettőbe Vágott Paradicsom.

Betámogatták az elalélt Hideget a Szaratovba, és rácsukták az ajtót.

- Ez még azért majd megmutatja nekünk, figyeljétek meg - mondta a Körömrészelő (mit keres egy körömrészelő a konyhában?). - Majd decemberben megmutatja.

A többiek hallgattak. Megértek már jó néhány decembert. A Mozsár egymaga százötvenet.

A Hideg meg gyógyulgatott a Szaratovban.

A KÉK MEG A SÁRGA

Egyszer két festékpötty - egy kék meg egy sárga - egymás mellé esett a papírra. Egészen közel, a szélük összeért.

- Nem menne kicsit távolabb? - mondta ingerülten a Kék.

- Menjen maga - válaszolta a Sárga -, s különben is, talán köszönne!

Ezzel hátat is fordított volna, mert a Kéket parasztos színnek tartotta - csak hát ez a festékpöttyöknél nehéz ügy, mert sem odébb menni, sem hátat fordítani nemigen tudnak.

- Még hogy én köszönjek?! Egy Sárgának! - morgott fitymálóan a Kék, és bizonyára lebiggyesztette volna a szája szélét, ha lett volna neki.

- Talán csak nem azt akarja mondani, hogy nekem kellene előre köszönnöm?

- De azt. Ha nem látná, én a Kék vagyok!

- Engedje meg, hogy fölkapagjak - mondta gúnyosan a Sárga -, hiszen maga a legközönsége-sebb szín a világon, nem is lehet egy napon említeni velem... és legyen szíves, ne könyököljön az oldalamba.

- Először is maga könyököl az én oldalamba, másodszor pedig én színezem az eget, a tengert, a vizeket, a legszebb virágok kékek, és az emberi szemek közül is a kékek a legszebbek. Képzелjen el egy sárga szemű embert... brr... vagy sárga vizet! Egyáltalán, hogy mer megszólalni mellettem!

- Mindig tudtam, hogy nagyon közönséges, de hogy ennyire! Mégiscsak túlzás! Még hogy a kék virágok a legszebbek! Látott már maga kankalint? Meg őszi erdőt? Maga túl mohó. Beszínezi az egész eget meg a tengert, csupa kék mindenütt. Unalmas. Én mértéktartó vagyok, sohasem válok unalmassá... Kérem, ez mégiscsak disznóság, most már egészen belém mászik... Árnyalatokban rejtőzöm, kis foltokban jelenek meg. S egyébként is, ha nem tudná, én az Okker családból származom.

- Okker?! Erre vág fel! Az is egy család? Az én őseim sokkal előkelőbbek, például sohasem lenne közülük senki olyan tolakodó, mint maga! Tudja meg, hogy én Ultramarin vagyok.

- Hah! - kezdte a replikát egy színészi felkiáltással a Sárga, akkor különben már rég összefolyt a két festékpötty, de nem volt ideje befejezni a mondatot, mert a kisfiú, akinek az ecsetjéről lehullottak, meglátta őket, és így szólt:

- Nicsak, milyen szép zöld pötty!

A LYUKAS ZOKNI

Volt egyszer egy lyukas zokni. Új korában nem akárki lehetett, mert előkelő anyagból készült, és hetyke kék minták ékeskedtek rajta. De hát most már megöregedett. S mondom, volt rajta egy lyuk. Amolyan pöffeszkedő, cafrangos szegélyű. Bent laktak egy rozoga szekrény legrozogább fiókjának legalján.

- Azért én szebb vagyok nálad - mondta a lyuk a zokninak.

- Mi - csodálkozott a zokni -, még hogy szebb?! Mitől vagy szebb?

- Mert átlátni rajtam - mondta a lyuk.

- Ugyan - oktatta a zokni -, rajtam éppen az a szép, hogy nem vagyok átlátszó, s nézd meg a gyönyörűséges kék mintáimat!

- És piszkos is vagy - folytatta a lyuk, fittyet hányva az oktatásra -, én bezzeg sohasem piszkolódom be.

Ezen a zokni elgondolkodott.

- Na ugye! - hangoskodott a lyuk. - Te is belátod. Nem is méltányos, hogy én ilyen kicsi vagyok, te meg ilyen nagy.

Fogta magát, nőtt egyet. Most már alig maradt valami a zokniból. Nagyobb volt a lyuk, mint a maradék zokni.

- Teljesen tönkretesz! - siránkozott a zokni.

- Örülj, hogy ilyen gyönyörű lyukkal lakhatsz együtt - fölényeskedett a lyuk, és még nagyobbra nőtt.

- Jaj, megölsz! - kiáltott a zokni, és akkor a lyuk nagy pöffeszkedve akkorára nőtt, hogy a zokniból nem maradt semmi. De ahogy eltűnt a zokni, úgy eltűnt a lyuk is. Mert ha zokni nincs, lyuk sincs.

Így aztán a nem létező lyuk most siránkozhat a nem létező zokni után.

VIRÁGSZEMŰ

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van. De ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak.

Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virágszeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűsége kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem ártotta azt mondani:

- Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

- Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona.

Rikoltozott a Tavaszi Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtöle kölcsönözte a színét Julcsa szeme.

Az Ibolya a hasát fogta nevéttében.

- Még hogy azt képzelitek... hehe... és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

- Nem is kék vagy, lila - mondta dühösen.

- Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! - kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

- Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

- Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek.

Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

- Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

- Színvak? Miért?

- Reggel, amikor erre jártam - mondta Mikkamakka -, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

- Persze - mondták a virágok -, és?

- Most meg hét vöröset látok!

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakéültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakának.

- Ó - mondta Mikkamakka -, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavaszi Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. - (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) - És közben persze - folytatta Mikkamakka - Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékellenek, virítanak.

NAGYAPA MEG A CSILLAGOK

Nagyapa napközben olyan, mint minden más öregember. Azaz egészen mégsem olyan, mert füttyörészni szokott, és beszélget az almafáival. Kedveseket mondhat nekik, mert az almafák majdnem mindig mosolygósak.

De hát ezt nem furcsállotta Babó Titti, mert ha egy kicsit odafigyelt, ő maga is tudott az almafákkal beszélgetni. Egyszerű ez annak, aki tud almafául. Márpedig ők tudtak, Nagyapa is meg Babó Titti is. Azt nem értette Babó Titti, hogy éjszakánként hova tűnik Nagyapa. Mert Nagyapa minden áldott este fogott egy hosszú létrát, kalapácsot meg szöveget tett a zsebébe, és elindult valamerre. Azt sem tudta Titti, mikor szokott Nagyapa a létrával hazajönni, mert addigra mindig elaludt.

Reggelente néhányszor kérdezte, hogy merre járt az éjszaka, de Nagyapa csak mosolygott a bajusza alatt.

Még szerencse, hogy Mikkamakka gyakran meglátogatta Babó Tittit. Mert ismeretes, hogy Mikkamakka majdnem mindent tud. Avagy: majdnem tud mindent. Esetleg: mindent majdnem tud. Megkérdezte hát tőle Titti, tudja-e, hova jár éjszaka Nagyapa.

- Hát te nem tudod? - ámuldozott Mikkamakka.

- Nem - mondta Titti.

- Na jó, elmagyarázom neked. Láttál már csillagos eget?

- Persze.

- Azt is láttad már, hogy időnként egy-egy csillag leesik?

- Láttam, azok a hulló csillagok.

- És mindennap több is leesik. Igaz-e? - folytatta Mikkamakka.

- Igaz... Ez azt jelenti, hogy egyszer csak elfogynak az égről a csillagok? - ijedt meg Babó Titti.

- Na látod - mosolyodott el fölényesen Mikkamakka. - Azt gondolod, hogy mindennap kevesebb csillag van az égen?

- Én aztán nem.

- Nem is gondolhatod, mert nincs kevesebb.

- Bár nem egészen értem - komorodott el Babó Titti. - Mindennap leesik egy csomó, még sincs kevesebb?!

- De nincs ám! Mert Nagyapa minden éjjel összeszedi a lehullott csillagokat, a létráján fölmászik az égig, és szépen visszaszögezi mindeniket.

Babó Titti szájtátva hallgatta Mikkamakát, csak nagy sokára ocsúdott ámulatából.

- És mi lesz - kérdezte suttogva -, mi lesz, ha Nagyapa meghal?

- Ó, te bikfic - nézett rá megrovóan Mikkamakka -, hát nem tudod, hogy Nagyapa sohasem hal meg? Az lehet, hogy egyszer majd már nem jár ki az almafáival beszélgetni. Meg talán veled se beszélget, velem se. De minden éjjel veszi a létráját, összeszedi a lehullott csillagokat, és mind visszaszegzi az égbe. Mindörökké, a világ végezetéig.

Bizony, Babó Titti, ilyen nagyapád van!

A MOLNÁR FIA ZSÁK BÚZÁJA

A faluvégen laktak a molnárék, a patak mellett, takaros kis házacskában. Igaz, a kéményből hiányzott egy darab, meg a tetőn is tátongott egy-két jókora lyuk, de azért takaros ház volt, hiszen rezgő nyárfa állt az udvarában, rozmaring nőtt a csonka kéményen, a tetőn meg egész esztendőben úgy zöldellt a moha, hogy mindenki megbámulta, aki arra járt.

Ezért volt takaros a szegény molnár háza. De a fia volt mégis a legtakarosabb. Hetedhét országon nem találhattak nála különb legényt. Erős is volt, okos is, bátorságért sem ment a szomszédba, s ha dolgozni kellett, akkor is ember volt a talpán. S mint afféle legény, szerette a nótát, a jó bort meg a táncot. Talán kicsit jobban is szerette, mint kellett volna. Nem nagyon sokkal, de azért icipicivel mégis.

Mikor aztán huszonegy esztendő s lett, odaállt eléje az apja.

- Megnőttél, fiam, ember lettél - mondta neki -, itt az ideje, hogy megállj a világban a saját lábodon. Én szegény ember vagyok, nem adhatok neked sok útravalót, de amit kapsz, jól becsüld meg, és mindig csak azt tedd, amit most mondok.

Kíváncsian várta a legény a folytatást, az apja meg ezalatt bement a malomba. Volt itt egy zsák búza. Nagyon régen őrizték, tartogatták, akkor sem nyúltak hozzá, mikor betevő falatjuk sem volt, pedig csak ezt a zsák búzát kellett volna a garatba önteni, aztán lett volna lisztjük, kalácsuk. Hanem a molnár soha nem engedett a zsákhöz nyúlni, pedig hej, de sokszor maradtak ebéd meg vacsora nélkül!

Ezt a zsák búzát hozta ki a molnár a keleplő malomból, s a fia elé tette.

- Ez az útravalód, fiam - mondta.

- Ej, édesapám - ámult el a legény -, nem jobb lenne ezt cipó formájában elvinni? Vagy eladnánk, két tallért is megadnak érte, azért aztán mindenfélét vehetnék az úton, amíg munkát nem találok. A tallérnak zsák se kell, könnyű is, kicsi is, elfér a zsebemben.

A molnár a fejét rázta.

- Nem úgy van az, fiam. Nem tallér kell neked, hanem ez a zsák búza. Mert jól jegyezd meg, ilyen búza nincs több a világon, ha ezt elveted, ezer zsákkal terem.

Ez tetszett a legénynek. Még hogy ezer zsákkal! Az lesz ám csak az igazi gazdagság, nem jár ő többet mezítláb soha életében, és még a király is megsüvegei. Körül is nézett mindjárt, hogy hol találna vetéshez alkalmas földdarabot.

Az apja észrevette, hogy a fia már keresi is a helyet a vetésnek, s megszólalt gyorsan:

- Hanem, fiam, van ám egy bökkenő. Nem vetheted oda a búzádat, ahova akarod, mert akkor egy szem nem sok, annyit sem terem. Egyetlen hely van csak a világon, ahova elvetheted. Lehet, hogy közel, lehet, hogy messze, én azt nem tudhatom. De ha akarod, biztosan megtalálsz, csak erő kell hozzá, és csüggedned nem szabad soha.

Vakarta a legény a feje búbját.

- Mégis, hogyan találok meg? Nem indulhatok vaktában a világnak!

- Azt nem is kéri tőled senki - nyugtatta meg az apja. - Ezen az úton elindulsz napkelet felé. Keveset pihenj, keveset aludj, csak éppen annyit, amennyi szükséges. Menni kell, menni! S amikor aztán egy dombocskához érsz, állj meg, vedd le a válladról a zsákot, és vedd el a dom-

bocsk földjébe a búzát. De nem lehet ám akármilyen dombocsk. Ennek a dombocskának fekete humusz a földje, puha, omlós. A legtetején meg három fenyőfa áll, s mind a három fenyő csúcsán egy piros begyű madár énekel.

Jól van, elbúcsúzott a legény a szüleitől, az édesanyja még sírt is egy sort, de nem tartóztatta, hiszen tudta jól, egyszer minden legénynek neki kell vágni a világnak.

Ment, mendegélt a legény, még füttyörészett is, pedig ugyancsak húzta a vállát a jókora zsák. De azt gondolta magában, mit számít ez a kis fáradság, amikor ekkora gazdagság vár rá. Még meg is simogatta a nehéz zsákot.

- Ugye, zsákocsk, nem hagyjuk mi cserben egymást?

Az országút nagyon hosszú, nem lehet látni se elejét, se végét. A nap egyre feljebb kapaszkodott, nem volt az égen egy árva felhő, meleg volt, verejtékezett a zsák alatt a legény. De nem hagyta magát. Ment csak keményen. „Egy kis felhő nem ártana ugyan - gondolta magában -, de ha nincs, nincs. Meg kell találnom a dombot.”

Három nap, három éjszaka ment egyfolytában. A zsák már nagyon nyomta a vállát, s lába is fájt kegyetlenül.

- Na, most már igazán itt lehetne az a dombocsk - mondta bosszúsan a negyedik nap reggelén, de bizony dombocskának még csak nyoma sem látszott semerre.

Lefeküdt hát a legény, feje alá tette a zsákot, s nemsokára el is aludt. Azt álmodta, fényes hintóval állított be az apjához meg az anyjához, s olyan kéményt rakatott a házra, meg úgy befoltóztatta a lyukat, hogy a nap megállt csodálkozni az égen. El is mosolyodott álmában. Kisvártatva aztán felkelt, vette a zsákot, és továbbindult. Most már nem lehet messze a dombocsk - gondolta. De bizony a dombocsk nem látszott semerre. Újra eltelt három nap. Megint nagyon elfáradt, s már az járt az eszében, talán nem is mondott igazat az apja, amikor meglátott egy dombocskát.

- Na végre! - örült a legény, és meggyorsította lépteit, s mintha még a zsák is könnyebb lett volna a vállán.

Mikor közelebb ért, látja ám, hogy a dombocskának sárga homok a földje, a tetején meg egyetlen fenyő áll, s a fenyő csúcsán egy zöld begyű madár énekel.

- Ejha! - csodálkozott a legény. - Mintha az apám azt mondta volna, hogy három fenyőt találok meg fekete földet. De hiszen itt a domb. Apám biztosan tévedett.

Aztán arra is gondolt, hogy tovább kellene vinni a zsákot.

- De hiszen más domb nincs is itt semerre - mondta; fogta hát a zsákot, letette, kioldozta, és elkezdte vetni a szép piros szemű magot. Szórta, szórta, még dudorászott is, bár azért a három fenyő, a fekete föld meg a piros begyű madarak nem hagyták nyugodni. Egyszer csak látja ám, hogy a zöld begyű madár elhallgatott a fenyőn, és ijedten verdes a szárnyával.

- Mi bajod, kis madár? - kérdezte a legény.

- Nem a te földed, nem a te földed! - csivitelte a madár.

Hej, ennek a fele sem tréfa! Gyorsan bekötötte a legény a zsák száját, vállra kapta, aztán neki az országútnak. Sokkal könnyebb lett a zsák, hiszen a fele mag hiányzott - de azért a legény mégis nehezebbnek érezte. Fel sem mert nézni nagy bánatában, csak az utat bámulta egyre, lehajtott fejjel. Három hétig ment éjjel-nappal szakadatlan. A fél zsák búza már nagyon húzta a vállát, a lába is kisebesedett. „Most már igazán megszenvedtem érte, hol van hát a domb - morgott magában. - Elég lesz a fél zsák búza is, hiszen még így is ötszáz zsákkal terem. Cifra

hintót ugyan nem vehetek, s otthon is csak a kéményt tudom megcsináltatni, a tetőt nem, de ez is több a semminél.”

Már-már elhatározta, hogy pihen egyet, mikor a látóhatár szélén meglátott egy dombot.

- Na végre! - kiáltott boldogan, és futásnak eredt.

A dombnál megint elcsodálkozott. Mert ennek a dombnak barna volt a földje, a tetején két fenyőfa állt, s mind a két fenyő csúcsán egy-egy kék begyű madár énekelt.

„Mintha apám három fenyőt mondott volna meg fekete földet és piros begyű madarakat” - gondolta a legény, de aztán legyintett.

„Ugyan, honnan tudhatta volna ő! Meg aztán más domb nincs is a közelben. Ez lesz az bizonyára.”

Fogta a zsákot, kioldozta a száját, és vetni kezdte a búzát. Vetett, vetett, de valami nem tetszett neki. Fölnéz egyszer a fára, hát látja ám, hogy a két madár úgy verdes a szárnyával, mintha a szívüket szaggatnák.

- Mi bajotok, madárkák? - kérdezte ijedten a legény.

- Nem a te földed, nem a te földed! - csivitelték a madarak.

Fogta erre gyorsan a legény a zsákot, s szaladt az országútra. Hát alig megy néhány lépést, egyszerre csak lát ám egy dombot: Fekete a földje, három fenyő áll a legtetején, s mindegyik fenyő csúcsán egy piros begyű madár énekel.

Volt öröm, mikor meglátták a legényt. Csapkodtak a szárnyukkal örömeikben, integettek boldogan.

- Megjött a mi fiunk, megjött a mi fiunk!

A legény meg csak állt, szólni sem tudott.

- Vessél már, vessél már! - énekeltek a madarak. - Rád vártunk.

Letette a legény a zsákot, belenyúlt, de bizony egy fia magot sem talált.

- Miért nem vetsz? Miért nem vetsz? - kérdezték a madarak.

Erre aztán ledobta a legény a zsákot, s elfutott, fájt a szíve, majd meghasadt. A három piros begyű kis madár meg holtan hullott le az ágról, a fekete földű dombocska egyszeriben kősziklává változott.

Látod, látod, molnár fia, miért szórtad el a búzádat!

A KISLÁNY, AKI MINDENKIT SZERETETT

Egyszer mindenki eltéved. Így esett a kis Brunellával is. Eltévedt. Reggel elindult hazulról, a kert alatt egy kicsit nézte magát a patakban, fésülködött.

- Szép fekete hajam van - mondta a pataknak, és mosolygott örömeiben, hogy szép fekete haja van.

- Bizony szép - mondta a patak.

- És a szemem is nagyon szép - folytatta Brunella.

Mi tagadás, a szeme is szép volt. A patak bólogatott. Most már nem olyan nagy lelkesedéssel, de bólogatott, mert Brunella igazán szép kislány volt, s olyan kedvesen tudott mosolyogni, hogy nem lehetett rá haragudni. A patak nagyon szerette volna, ha Brunella valami olyasfélét mond, hogy: „Jaj, de gyönyörű kristálytisza vagy, te patak!” vagy: „Olyan szépen muzsikálsz, ilyen szépen senki sem tud muzsikálni!” De Brunella nem mondott ilyesfélét. Esze ágában se volt. Azt mondta:

- Ha behunyom a szemem, nem látlak.

Mikor Brunella szépen megfésülködött, elhatározta, elindul az erdő felé. Otthon ugyan mondták neki, hogy csak a patakig szabad mennie, mert az erdőben eltévedhet, és ott veszélyek leselkednek rá. „Ugyan - gondolta Brunella -, miféle veszélyek? Engem szeretnek a fák, a füvek, az őzikek. De az erdőben kígyók is vannak” - jutott eszébe. Öntudatosan fölvetette a fejét, fekete hajfonatában meglibbent a széles piros szalag.

- Engem a kígyók is szeretnek - mondta. - Most szépen megfésülködtem, elmegyek, megmutatom az erdőnek a hajam - szólt a patakhhoz.

- Csak ne menj messze. Bajod eshet, az erdőben lakik a Tigris, a Medve meg a Pakuk madár.

- Engem szeretnek - toppantott Brunella, és elindult.

A patak nem szólt semmit. Akkor sem, mikor kisvártatva Brunella megfordult, és azt mondta:

- És én is szeretem őket.

Sohasem látott még Tigrist, Medvét meg Pakuk madarat.

Aztán, mondom, eltévedt.

De nem félt.

- Ugye, szerettek engem? - kérdezte a fákat.

- Szép kislány vagy - mondták a fák.

Azon a dombon, ahol a hét hársfa állt, találkozott a Tigrissel.

- Hrrr - morgott a Tigris -, hogy merészelsz!

- Jaj, de szép hangod van! - mondta Brunella, és közelebb lépett. - Nem morognál még egyet?

A Tigris meglepetésében teljesítette a kérését.

- Hrrr - morgott még egyszer, de most már sokkal szelídebben.

Aztán észbe kapott, igyekezett borzasztó pofát vágni: még ez a kis mitugrász lányka akar vele kukoricázni?!

- És az arcod is olyan kedves - mondta erre Brunella. - Megsimogathatom?

A Tigris tekergette a nyakát. „Még hogy kedves az arcom - Gyorsan belenézett egy tócsába. - Igaz is, elég kedves arcom van.” - állapította meg elégedetten, és mosolyogni próbált. Az állkapcsa csikorgott, mert a Tigris hét éve mosolygott utoljára.

- Kedves kislány vagy - mondta -, megsimogathatsz.

Brunella megsimogatta a Tigrist, és azt mondta:

- Örülök, hogy találkoztam veled. Szeretlek, Tigris.

A Tigris boldog lett, ugrált és bukfencezett. Amikor kiugrálta magát, csodálkozva Brunellára nézett.

- Mit keresel itt, kislány?

- Eltévedtem - mondta magabiztosan Brunella -, a patak partján lakom, abban a piros cserepes házban.

- Tudom - mondta a Tigris -, pattanj a hátamra, egy darabig elviszlek.

Brunella a Tigris hátára ült. Csodálatos volt száguldani.

Egy ligetnél megálltak.

- Tovább nem mehetek - mondta a Tigris -, erre menj, egyenesen. Hazatalálsz.

Brunella elindult, amerre a Tigris mondta, és dúdolgatott. Egyszer csak lát ám egy barna foltot. Nicsak - gondolta -, talán a Medve, és megindult feléje. Tényleg a Medve volt. Már régóta figyelte a kislányt, csodálkozott, milyen bátran sétál a sötét erdőben. Tetszett neki, elhatározta hát, hogy nem bántja. De találkozni nem akart vele; minek mindenkinek megtudni, hogy ő itt lakik a Holdfényes Barlangban.

De Brunella akkor már csak pár lépésre volt.

A Medve nem akart bonyodalmat, gondolta, inkább elfut.

- Ne szaladj el! - kiáltott utána Brunella. - Úgy szeretnék beszélgetni veled.

„Most már mindegy” - gondolta a Medve, és megállt.

- Ne gyere közelebb, mert megeszlek! - kiabált a kislányra.

- Jaj, de vicces vagy! - nevetett Brunella. - Miért ijesztgetsz?

A Medve elcsodálkozott.

- Hogy mersz így beszélni velem?

- Ó, hát mert szeretlek! - nevetett a kislány, és kezét nyújtott a Medvének.

A Medve vigyázott, nehogy nagyon megszorítsa a kezét.

- És miért szeretsz?

- Csak - mondta Brunella -, mutasd a hátad, úgy látom, a hátad sötétbarna.

- Igen - mondta a Medve, és mutatta a hátát. Jókedvű lett. Igazán jó érzés, ha egy szép kislány szereti az embert. Azaz hogy szereti a medvét.

Brunella elmondta, hogy eltévedt, és hogy a Tigrissel találkozott.

- Nem bántott? - csodálkozott a Medve.

- Ó - nevetett Brunella -, hogy bántott volna, amikor olyan kedves Tigris! A hátán hozott a ligetig, hogy hamarabb hazaérjek.

- Ha akarod - mondta a Medve -, én is elvihetlek egy darabig a hátamon.

- Az jó lenne - felelte a kislány -, csak tudod, olyan éhes vagyok.

- A mézet szereted? - kérdezte a Medve.

- Nagyon. Mézet adjál - mondta Brunella.

A Medve kézen fogva vezette a kislányt a barlangjába. Csodálatos barlang volt, zegzugos nagy termekkel.

- Ugye, szép? - dicsekedett a Medve. - Rajtad kívül még senki sem látta.

- Gyönyörű! - ámuldozott Brunella, és boldog volt, hogy szeretik egymást a Medvével.

Ennél jobb méz nincs a világon, a Medve biztatta Brunellát, egyék még. Nem nagyon kérte magát, a hasát degeszre tömte.

- Nem kellett volna annyit ennem. Most biztos nehéz vagyok - mondta, amikor a Medve hazafelé vitte a hátán.

A Medve mosolygott. „Micsoda kedves kislány - gondolta -, lám, azzal törődik, hogy nekem nehezebb.” Pedig hát igazán lepkékönnyű kislány volt, a Medvének meg se kottyant, hogy a hátán ül.

- Na, tovább nem mehetek. Innét, ha egyenesen arra mégy, hamarosan hazaérsz - mondta a Medve, s amikor Brunella már majdnem eltűnt a fák között, utána kiabált: - Gyere el máskor is!

- Jó! - kiáltott vissza Brunella.

Ebben a pillanatban a nagy eukaliptuszfán - éppen az alól kiáltott vissza Brunella - megszólalt egy dörmögő hang:

- Ki merészeli zavarni a nyugalمامat?

- Hát te ki vagy? - kérdezte a kislány, ernyőt csinált a szeme fölé, és a fára kémlelt.

- Én a Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár vagyok - dörmögött a hang -, és ha azonnal nem hordod el magad, meglegyintelek a szárnyammal.

- Ó, de buta vagy! - mondta csendesen Brunella. - Látod, ha kedvesen beszélnél velem, és lejönnél hozzám, megszerethetnénk egymást. És akkor sokáig jól éreznéd magad, tudnád, hogy valaki szeret.

- Ugyan - mondta a Pakuk madár -, én már háromszáz éve ülök itt, és még soha senkivel nem szerettük meg egymást.

- Talán nem is járt erre senki - mondta Brunella.

- De igenis - mondta a Pakuk madár -, kétszázötven éve egy nyúl és nyolcvan éve egy szénégető. De nem szerettük meg egymást. Az igaz, hogy nem is vettek észre.

- Na látod - mondta Brunella -, lejöhetnél, úgysem láttam még Pakuk madarat.

A Pakuk madár egy darabig mirgett-morgott, aztán csak lejtett. Óriási madár volt, és láb helyett tényleg három kereket viselt.

- Hát, te elég furcsa szerzet vagy - nevetett Brunella -, de a szíved biztos jó, téged biztos nagyon lehet szeretni.

Ezzel megsimogatta a Pakuk madarat.

A Pakuk madárnak mind a három kereke bizseregni kezdett, s arra gondolt, jöhetett volna ez a kislány háromszáz évvel korábban is. Akkor talán ő még énekelni is megtanult volna, úgy, mint a sárgarigó.

Kérte Brunellát, hogy ne menjen még, de erősen esteledett, a kislánynak haza kellett indulnia. A Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár a hátára vette, és elrepült vele az erdőszélig.

- Na, innen már látszik a házatok - mondta, és kitépett a szárnyából egy tollat. - Ezt őrizd meg. Emlékre.

Már majdnem a patakhoz ért a kislány, mindjárt otthon lesz, gondolta, amikor egy borízú hang reccsent rá:

- Állj! Hogy mersz a területemen mászkálni?

- Hát te ki vagy? - csodálkozott Brunella, és megindult a hang felé.

Egy torzonborz ember állt ott, szakála az övéig ért, puskájával Brunellára célzott.

- Én a vadász vagyok. Ha nem állsz meg, lelőlek.

- Dehogyan lősz - nevetett Brunella -, ki hallott már olyat, egy kislányt lelőni! Nem is gondolod te komolyan, látszik a szemedben, hogy jó ember vagy, és én a jó embereket szeretem, meg a jó emberek is szeretnek engem.

- Igazán? Látszik a szememen? - kérdezte a vadász, és leengedte a puskáját.

Brunella rámosolygott, a vadász meg vissza.

- Ne haragudj, hogy ijesztgettelek - mondta a vadász -, nem tudtam, hogy szeretsz.

- Ó, én mindenkit szeretek - mondta a kislány -, s engem is szeret mindenki. A füvek, a fák, a virágok. És a Tigris is meg a Medve meg a Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár.

- Az nem lehet igaz - mondta a vadász, és megszorította a puskáját. - Nem is láttál még Tigrist, Medvét meg Pakuk madarat.

- De igenis láttam - mondta büszkén a kislány -, és biztos téged is szeretnének. A Tigris a hátán hozott, a Medvénel mézet ettem, és a Pakuk madártól ezt a tollat kaptam emlékre. A Tigris azon a dombon lakik, amelyiken a hét hárs áll, a Medve a Holdfényes Barlangban, a Pakuk madár meg az eukaliptuszfán.

- Ó! - mondta halkán a vadász, és forgatta a szemét.

- Megsimogatnál? - kérdezte tőle Brunella.

- Persze, persze - sietett a vadász. Megsimogatta a kislányt. - És most már siess, mert esteledik.

Elváltak. A kislány a patakhoz ért.

- Szervusz, patak - mondta -, látod, semmi bajom se lett. Mindenkit szeretek, és engem is szeret mindenki.

Ekkor egy lövés dördült.

- A Tigris - mondta a patak.

Brunella földbe gyökerezett lábbal állt. Megszólalni sem tudott. Eldördült a második lövés.

- A Medve - mondta a patak.

- Jaj, ne, nem akarom! - kiabált a kislány, de akkor már hozta a szél a harmadik dörrenést.

- A Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár - mondta a patak.

A kislány térdre esett, keservesen sírt, könnyei a patakba hullottak. A víz zavaros lett a könnyeitől.

- Most már sohasem láthatod magad bennem - mondta szomorúan a patak -, csak talán akkor, ha behunyod a szemed.

HA HÁROM LÁBON GYÁBOKORSZ

Ezt a mesét már öt évvel ezelőtt meg akartam írni, mégis csak most láthatok hozzá. Mert nagyon sok utánjárásba került. A kislány miatt, akiről a történet szól. Csak annyit tudtam róla, hogy szőke és szép, zöld szeme van. Ezt különben láthatja mindenki, aki nem vak. De mire megyek én azzal, ha tudom valakiről, hogy kívül milyen?! Azt szerettem volna tudni: belül milyen? És ez került sok utánjárásba. Mert meg kellett kérdeznem majd mindenkit, aki ismerte: egy remetét, egy vadászt, az édesapját, egy boszorkát, egy tündért, egy kecskepásztort, egy gombát, az anyját, egy barátnőjét, egy királyt, egy szép lányt, egy málnabokrot, egy apácát, Mikkamakkát, egy salabaktert, egy kunt, egy kánt, egy kanonokot, egy számtantanárt, egy fánkot és egy elefánkot és Julit és Gyurit, és mert állítólag mindent tud: Vacskamatit és végül a kislányt.

Hát ez bizony sok időbe telt. Egyiktől a másikig hét napot kellett gyalogolnom. Pedig hiába, mert egy csipetnyit se lettem okosabb a válaszaiktól. A remete azt mondta, kerge, a vadász, hogy kósza, az édesapja, hogy álomjáró, a boszorka, hogy zsémbes, a tündér, hogy cserfes, a kecskepásztor, hogy kelekótya, a gomba meg, hogy bolondos, az anyja, hogy csupa szív, a barátnője, hogy cifra, a király, hogy szende, a szép lány, hogy csúnyácska, a málnabokor, hogy kedves, az apáca, hogy mézesmázos, Mikkamakka meg azt, hogy csiperi (ki érti ezt, hogy csiperi? Ez a Mikkamakka különben mindig ilyeneket beszél. Még hogy csiperi! Nincs is ilyen szó!), a salabakter, hogy szeleverdi, a kun, hogy tündérszép, a kán, hogy csalfa, a kanonok, hogy csenevészke, a számtantanár, hogy szikraeszű, a fánk meg azt, hogy morcos, az elefánk, hogy ostobácska, Juli, hogy kényes, Gyuri meg, hogy fényes, Vacskamati meg azt mondta: tulipántka, a kislány maga, hogy: „jajnemtudom!”

Hát ezzel aztán nem sokra megyünk!

Mert hogy lehet egy kislány egyszerre kerge, kósza, álomjáró, zsémbes, cserfes, kelekótya, bolondos, csupa szív, cifra, szende, csúnyácska, kedves, mézesmázos, csiperi (ajaj!), szeleverdi, tündérszép, csalfa, csenevészke, szikraeszű, morcos, ostobácska, kényes, fényes és tulipántka? Meg „jajnemtudom”?

Jaj! Nem tudom!

De a mesét akkor is el kell mondani.

Egy szép napon a kislány kora reggel elment az erdőbe gombát szedni. Azzal, hogy legkésőbb délre hazaér. De nem ért haza délre. Még jó délutánra se. Az apja meg az anyja nagyon megijedt. Egyik szaladt erre, másik szaladt arra, keresni kezdték a kislányt. Segített nekik keresni a vadász, a tündér, a kecskepásztor, a király, a málnabokor, Mikkamakka, a kun, a számtantanár, Juli, Gyuri és Vacskamati.

A többi, mármint a remete, a boszorka, a gomba, a barátnő, a szép lány, az apáca, a salabakter, a kán, a kanonok, a fánk és az elefánk a füle botját sem mozdította, nem segített. Azért ők is olvassák tovább a mesét, olyanoknak is írtam, akik nem segítenek.

Késő este, már jócskán sötétedett, amikor a kecskepásztor ráakadt a kislányra.

- Hát te, kelekótya, merre csavarogtál?! - kiáltott fel olyasféleképpen, hogy egyszerre csengett a hangjában öröm is meg szemrehányás is.

- Jaj, kecskepásztor - mondta a kislány -, képzeld, mi történt velem! A Fekete Tónál voltam.

- A Fekete Tónál? - csodálkozott a kecskepásztor. - Hisz az olyan mélyen bent van az erdőben, hogy még Mikkamakka sem merészkedett odáig!

- Bizony, nagyon messze van - bólogatott a kislány -, de muszáj volt odamennem. Mert kiáltozást hallottam felőle. Először csak nagyon gyengén, nem is értettem a szavakat, de olyasféle kiáltozás volt, hogy közelebb kellett mennem. A Fekete Tó partján bukkantam ki az erdőből, s tudod, mit találtam ott? Egy öreg házat, faszindelyeset. Kopott volt, de nem toprongyos, nem volt nagy, mégis méltóságteljes, ellenséges se volt, de bizalomgerjesztő se. Zsalui zárva, a hozzá vezető utakat benőtte a fű. Az ajtaja nyitva volt. Onnan bentről hallatszott a kiáltozás. Azt kiabálta valaki: „Segíts, oldozd el a köteleimet, nyisd ki a zsaluimat, söpörd ki a pókhálóimat, fényesítsd ki az ablakaimat, súrold fel a szobáimat, meszeld ki a falaimat, simogasd meg a homlokomat.” Beléptem a házba. Huzatos, sötét folyosón találtam magamat, alig derengett valami. A folyosóról nyíló ajtók mind tárva. Egyikben mintha egy székhez kötözött embert láttam volna. Nagyon megijedtem, kiszaladtam a házból, és azóta is futok. Jaj, de jó, hogy itt vagy, kecskepásztor! Mondd: nem baj, hogy elszaladtam? Mit kellett volna csinálnom?

A kecskepásztor ráncolta a homlokát. Ránc hátán ránc. Végre nagy nehezen kibökte:

- Nem tudom. Nem tudom, mit kellett volna csinálnod.

Ebben a pillanatban lépett ki a sűrűből Vacskamati.

- Jaj, de jó, hogy megvagy, tulipántka! - kiáltott. - Hol a csudában jártál, halálra kerestünk.

- Ó, Vacskamati, képzeld, a Fekete Tónál voltam.

- A Fekete Tónál - csodálkozott Vacskamati -, de hisz az oly mélyen bent van az erdőben, hogy még Mikkamakka sem merészkedett odáig.

- Bizony, nagyon messze van - bólogatott a kislány -, de muszáj volt odamennem. Mert kiáltozást hallottam felőle. Először csak nagyon gyengén, nem is értettem a szavakat, de olyasféle kiáltozás volt, hogy közelebb kellett mennem. A Fekete Tó partján bukkantam ki az erdőből, s tudod, mit találtam ott? Egy öreg házat, faszindelyeset. Kopott volt, loncsos, nagy és ellenséges. Rozzant zsalui beszögezve, az udvarán derékig érő gaz. Az ajtaja nyitva volt. Onnan bentről hallatszott a kiáltozás. Azt ordította valaki: „Azonnal eloldozd a köteleimet, kinyisd a zsaluimat, kisöpörd a pókhálóimat, kifényesítsd az ablakaimat, felsúrold a szobáimat, kimeszeld a falaimat, megsimogasd a homlokomat!” Reszelős, rikácsoló hang volt. De azért én beléptem a házba. Huzatos, sötét folyosón találtam magam, alig derengett valami. A folyosóról nyíló ajtók mind tárva. Bagolyszemek, pókhátak fénylettek a szobákban, sárkányfogak, csontok foszforeszkáltak. Egyikben egy székhez kötözött, világcsúf, fogatlan, gonosz arcú embert láttam. Nagyon megijedtem, kiszaladtam a házból, és azóta is futok. Jaj, de jó, hogy itt vagy, Vacskamati! Mondd: nem baj, hogy elszaladtam? Mit kellett volna csinálnom?

- Kioldozni, megkötözni, kitárni, beszögezni, felsúrolni, besározni! - kiáltozott bolondul Vacskamati, s erre a kiáltozásra lépett elő a sűrűből Mikkamakka.

- Jaj, de jó, hogy megvagy, csiperi! - mondta. - Jó, hogy elvesztél, de csak attól, hogy megkerültél. (Mert Mikkamakka mindig ilyesfélét mond.) Hol a csudában jártál?

- Ó, Mikkamakka, képzeld, a Fekete Tónál voltam!

- A Fekete Tónál - csodálkozott Mikkamakka -, de hisz az olyan mélyen bent van az erdőben, hogy még én sem merészkedtem odáig.

- Bizony, nagyon messze van - bólogatott a kislány -, de muszáj volt odamennem. Mert kiáltozást hallottam felőle. Először csak nagyon gyengén, nem is értettem a szavakat, de olyasféle kiáltozás volt, hogy közelebb kellett mennem. A Fekete Tó partján bukkantam ki az erdőből, s tudod, mit találtam ott? Egy öreg házat, fazsindelyeset. Barátságos, szép ház volt, frissen meszelt. Makulátlan, zöld zsalui becsukva, az udvarán ápolt pázsit, kavicsos megszórt utak. Az ajtaja nyitva volt. Onnan bentről hallatszott a kiáltozás. Azt kiáltozta valaki: „Kérlek, oldozd el a köteleimet, nyisd ki a zsaluimat, söpörd ki a pókhálóimat, fényesítsd ki az ablakaimat, súrold fel a szobáimat, meszeld ki a falaimat, simogasd meg a homlokomat. Nagyon kérek, ments meg engem!” Beléptem a házba. Huzatos, sötét folyosón találtam magamat, alig derengett valami. A folyosóról nyíló ajtók mind tárva. Ezüsthegyek, aranydombok fénylettek a szobákban, drágakövek és elefántcsont szobrok foszforeszkáltak. Egyikben egy székhez kötözött, világszép, szomorú arcú fiút láttam. Nagyon megijedtem, kiszaladtam a házból, és azóta is futok. Jaj, de jó, hogy itt vagy, Mikkamakka! Mondd: nem baj, hogy elszaladtam? Mit kellett volna csinálnom?

Mikkamakka összevonta a szemöldökét, nagyot szívott a pipájából, és az égre nézett, mint mindig, ha valami nagyon fontosat akart mondani.

- Ha három lábon gyábokorsz - mondta átszellemülten -, a kálán pugra nem tudsz menni.

A kislány eltátotta a száját, úgy bámult rá.

- De hát ebből egy szót se értek - mondta fancsali arccal.

Mikkamakka magasra tartotta a mutatójáját.

- Majd megérted - mondta -, hihíhi, hehehe!

És hihí-heherészett. Mikkamakka nagyon szomorúan tudott hihí-heherészni.

Megérkeztek a többiek is, akik a kislányt keresték. Nagy volt az öröm. Odahaza még táncoltak is egy sort nagy vigasságukban. De a kislány egyre szomorúbb lett. Nem nagyon értették. Csak Mikkamakka tudta, azért szomorú, mert egy megkötözött ember jár az eszében, akinek csukva a zsalui, pókok szótték be a szobáit, piszkosak az ablakai, sáros a padlója, foltosak a falai, és egy árva simogatás sem jut a homlokára.

Nem is tudott a kislány egész éjjel aludni, már kora hajnalban talpon volt, indult volna vissza a fazsindelyes házhoz. Csakhogy egyedül nem mert. Elment hét mesteremberhez. Egy kötéloldozóhoz, egy zsalunyitogatóhoz egy pókhálószedőhöz, egy ablakfényesítőhöz, egy padló-súrolóhoz, egy meszelőmesterhez és egy homloksimogatóhoz.

- Szükségem lenne a segítségetekre - mondta nekik.

Mind a hét bólintott, s mind a hét azt mondta:

- Szolgálatom ára éppen egy arany.

Az összesen hét arany!

Honnan vegyen egy kislány hét aranyat?

Kért az apjától - nem volt neki, kért az anyjától - annak se volt. Elment hát hét napra a királyt szolgálni.

Az első napon kibogozott száz csomós kötelet, a másodikon kinyitott kétszáz zsalut, a harmadikon lesöpört háromszáz pókhálót, a negyediken kifényesített négyszáz ablakot, az ötödiken felsúrolt ötszáz piszkos padlót, a hatodikon bemeszelt hatszáz foltos falat, a hetedikon sírt-rítt, de azért a napért is megkapta az egy aranyat.

Együtt volt a hét arany, elindult hát a hét mesteremberrel a Fekete Tó felé.

Oda is értek, de hiába járták körül háromszor is, semmiféle házat nem találtak.

S ekkor a kislány fölkiáltott:

- Most már értem!

- Mit értesz? - kérdezték a mesteremberek.

- Azt - szomorkodott a kislány -, hogy miért mondta Mikkamakka: „Ha három lábon gyábokorsz, a kálán pugra nem tudsz menni”.

A hét mester bólogatott. Úgy látszott, ők is értik.

MAMINTI, A KICSI ZÖLD TÜNDÉR

- Ma fát vágni megyünk - mondta Mikkamakka.

- Csak erősek jelentkezzenek. Egér Elek, ne nyújtogasd az ujjad! Gyenge vagy.

- Ezt rám mondja! - méltatlankodott Egér Elek a szomszédjának, és fél kézzel kinyomott egy fenyőtobozt. - Tapintsd meg a muszklimat!

Történetesen Ló Szerafin, a kék paripa állt mellette. Szégyenlősen lenézett, tekintetével megkereste a szürke avarban szürkéllő egeret, s reszketeg hangon mondta:

- Nem merlek megtapintani, mert belehalsz. Különben tényleg pompás izmaid vannak.

- Na ugye! - mondta Egér Elek, és rátartian beballagott az erdőbe. Mert mégis... favágás.

Azért persze összegyűlt a favágóbrigád. Mikkamakka mint brigádvezető és faügyi szakértő, Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót, Bruckner Szigfrid, a nagyhangú, öreg oroszlán, Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl, a fent említett kék színű Ló Szerafin, Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa és a szükszavú Dömdödöm. Meg persze Vacskamati, aki nem volt ugyan erős, de azt mondta, hogy valakinek a finom szellemet is képviselni kell a társaságban, s ki lenne erre önála alkalmasabb!

A brigádvezető válaszra sem méltatta. Szörnyeteg Lajos tátott szájjal nézte (sosem látott még eleven, finom szellemet), Bruckner Szigfrid megvetően elhúzta a száját, Aromo a térdét csapkodta nevében (még hogy nála finomabb szellemet, ki hallott ilyet?!), Ló Szerafin azon tépelődött, hogy vajon mit kezdenek favágás közben a finom szellemmel, Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa a fejét csóválta, Dömdödöm csak annyit mondott: „döm”, majd kis szünet után enyhe gúnnnyal hozzátette: „dödöm”. De azért magukkal vitték Vacskamatit. Persze. Természetesen. Mert titokban mindnyájan szerették. Ezt titokban Vacskamati is tudta.

Az erdő mélyén Mikkamakka kiválasztotta az alkalmas fát. Egy eukaliptuszt.

- Ebből lesz a legjobb hajó - mondta.

- De hiszen tegnap még repülő akartál építeni - kotyogott közbe Vacskamati.

Mikkamakka lekicsinylően rápillantott.

- Repülő hajót - mondta a foga közül. - Olyat még nem hallottál? Vízen hajó, levegőben repülő, szárazföldön vonat.

Ez a válasz mindannyiukat elkápráztatta. Hiába, Mikkamakka a fej, az agyvelő, a vállalkozó szellem!

A favágásban viszont elég járatlanok voltak. Vitatkozni kezdtek, hogyan fogjanak hozzá.

- Először is reggelizzünk! - mondta Bruckner Szigfrid.

Lehurrogták, már csak azért is, mert délután két óra volt. Bár valamennyien tudták, hogy Bruckner Szigfrid a nap bármelyik órájában képes reggelizni. Sőt reggeltől estig képes reggelizni. És vitatkoztak tovább. Hogy fejszével kell elkezdni, a fűrészsel folytatni vagy fordítva? Merről kell odaállni, hova dől a fa, merre kell mellőle szaladni?

Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa meg egyenesen azt mondta, hogy igazán udvariatlan dolog egy fát kivágni.

Míg a többiek vitatkoztak, hárman félrevonultak. Nevezetesen Bruckner Szigfrid, Szörnyeteg Lajos és Dömdödöm. Bruckner Szigfrid reggelizett, a másik kettő meg elővett szépen egy fűrész, és nyissz-krr-zrr-nyissz, fűrészelni kezdte a fát.

Mire ezek befejezték a vitatkozást (és Bruckner Szigfrid a dereka táján járt a reggelinek), majdnem végeztek is a munkával.

- Vigyázat, azonnal dől! - mondták.

- Nehogy a reggelimre dőljön - mondta nekik tele szájjal Bruckner Szigfrid.

Emezek meg kiabálni kezdtek Dömdödömnek és Szörnyeteg Lajosnak.

- Ne úgy állj, amúgy húzd, emitt szorítsd, amott lazítsd, vigyázz jobbra, vigyázz balra, alá, fölé, emeld, engedd, toljad, vonjad, rúgjad, vágjad, kalapáld!

Ha csak kiabálnak, az nem lett volna baj, de sajnos oda is rontottak, rángatták, lökdösték, döfölték, ráncigálták Szörnyeteg Lajost meg Dömdödömöt.

Reccsent s dőlt az eukaliptusz.

Ugrottak százfelé. De szegény Dömdödöm a nagy tolongásban nem tudott elugrani.

Puff - ráesett a hátára.

- Dömdödöm, dömdödöm! - siránkozott fájdalmasan.

A többiek rohantak vissza - még Bruckner Szigfrid is félbehagyta a reggelizést, és odafutott. Segíteni akartak.

- A lábánál fogva húzzuk, a kezénél fogva, a fejénél fogva! - rikoltoztak.

- Ugyan már, a fát kell fölemelni! - morgott Mikkamakka.

Nekiveselkedtek.

De hiába erőlködtek, meg se moccant. A fa alól meg egyre halkabban jött a „dömdödöm”.

- Úgyse bírjuk, úgyse bírjuk! - sápítózott Vacskamati.

- Ha ez a finom szellem, akkor edd meg! - nyögte neki izzadva Bruckner Szigfrid. S szomorúan hozzátette: - Reggelire!

Erre Vacskamati is beállt emelni.

De csak nem mozdult a fa.

Ekkor egy vékonyka hangot hallottak a hátuk mögül.

- Majd én segítek - csilingelte valaki.

Mind arra fordították a fejüket. Először nem láttak semmit. Pedig Ló Szerafin még a szemüvegét is feltette. Persze nem is igen láthatták, mert aki megszólította őket, alig látszott ki a fű közül. Akkora volt, mint a kisujjam. Egy picike zöld lány. Zöld a ruhája, zöld a haja, zöld a szeme, kis zöld sityak a fején. A zöld sityakon egy zöld gyémánt. Mint a mákszem, akkora. De úgy fénylett, hogy végül is emiatt vették észre.

- Aha - mondta Mikkamakka -, egy felcicomázott szöcske.

- Nem szöcske vagyok! - kiáltott az icike-picike lány. - Maminti vagyok.

- Ne zavarj bennünket, Dömdödömöt mentjük! - szólt rá Vacskamati.

Újra nekiveselkedtek a fának.

Dömdödöm meg csak jajgatott:

- Dömdödöm, dömdödöm...

A zöld lány oda akart furakodni hozzá, de Nagy Zoárd szelíden eltolta onnan.

- Ne lábatlankodj itt! - nyögte.

Maminti futkosott hát körülöttük. De nem fért a fához. Hol Ló Szerafin csánkjába, hol Mikkamakka könyökébe, hol Szörnyeteg Lajos hátába, hol Nagy Zoárd ágaiba, hol Bruckner Szigfrid sörényébe, hol Aromo oldalába, hol meg Vacskamati hüvelykujjába ütközött.

- Engedjete! Engedjete! - kiáltozta.

Mikkamakka feléje fordult.

- Azonnal takarodj, hordd el magad, pucolj, lépj olajra, tűnj el, nem látod, hogy zavarasz?! Nem látod, hogy Dömdödömöt mentjük?!

Maminti, a picike zöld lány méregbe gurult. Zöld szeme villámokat szórt.

- Ostobák! - mondta.

A ruhája ujjából elővett egy zöld varázspálcát.

Akkorkát, mint egy negyed fogpiszkáló. Suhintott vele.

Mind sóbálvánnyá váltak. Csak a szemük forgott ijedten.

Maminti odasétált köztük a fához. Csak úgy fél kézzel megemelte.

- Mássz ki! - mondta.

Dömdödöm kimászott, megkönnyebbülten tapogatta a hátát.

- Dömdödöm - mondta.

Azt jelentette, hogy köszönöm. Aztán még egyszer mondta, hogy dömdödöm. Ez meg azt jelentette: „Ha lehet, ezeket változtasd vissza.”

Maminti megint suhintott a zöld varázsvesszővel. Visszaváltak. Hálálkodtak. Csak Bruckner Szigfrid morgott:

- Remélem, a reggelimet nem változtattad sóbálvánnyá!

A többiek nevettek.

Mamintit, a kicsi zöld tündért Ló Szerafin kék hátára ültették, úgy vitték haza diadallal. Máig is ott lakik köztük.

DÖMDÖ-DÖMDÖ-DÖMDÖDÖM

Mikkamakka nagy rikoitozásra ébredt. Majd beszakadt a dobhártyája. Nem csoda, mert éppen az ő fülébe rikoltoztak. Hárman is. Nevezetesen Bruckner Szigfrid, a kiérdemesült oroszán, Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl és Vacskamati.

- Te meg Maminti lesztek a döntőbírók! - üvöltötte éppen Bruckner Szigfrid.

Mikkamakka először is befogta a fülét.

- Miféle döntőbíró? - kérdezte akkor.

De nem vette le a kezét a füléről, mert amazok hárman egyszerre kezdtek kiabálni. Sőt odajött Nagy Zoárd is, a lépkedő fenyőfa, s nem sokkal később Ló Szerafin, a kék paripa.

Most már öten üvöltöztek.

- Éntőlem megszakadhattok az ordibálásban - mondta Mikkamakka -, addig úgysem veszem el a kezem a fülemlről, amíg nem kezdtek csendesesen és egyenként beszélni.

Aromót választották szószólónak, Mikkamakka levette a füléről a kezét.

- Arról van szó, kérlek szépen, hogy Bruckner Szigfrid azt állítja, ő itt a legnagyobb költő - kezdte Aromo -, és bármelyikünknel szebb verset tud kitalálni. Egyszóval hengeg...

- Még hogy én hengegek! Igenis... - Mikkamakka újra befogta a fülét.

Mindenki Bruckner Szigfridnek támadt.

- Hadd mondja végig Aromo.

Az oroszán elhallgatott.

- Elhatároztuk hát - folytatta Aromo -, hogy költői versenyt rendezünk. Mindenki költ egy verset, és a végén te meg Maminti, a kicsi zöld tündér eldöntitek, hogy melyik kapja az első díjat.

- Természetesen az én versem - mondta magabiztosan Bruckner Szigfrid, de megint lehurrogták.

- Jól van - mondta Mikkamakka -, ezen ne múljon.

Fölült a tisztás szélén egy emelvényre Maminti mellé.

- Ki akar versenyezni? - kérdezte.

Mindenki fölemelte a kezét, még Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót és Dömdödöm is. Valamennyien papírt és ceruzát ragadtak, és vadul nekiláttak. Csak úgy sistergett a sok ceruza. Legelsőnek Szörnyeteg Lajos készült el a verssel. Föl is állt, hogy elszavalja.

*A múltkor Mikkamakkaival
Fát vágni mentünk az erdőre,
De olyan szerencsétlenül dőlt
A fa, hogy Dömdödöm alászorult.*

Huhú, fiúfüty, lengettek, rengettek, fütyörésztek, fityirésztek a többiek.

- Ez nem vers, kikérem magamnak! - dühöngött Bruckner Szigfrid.

- Hallod, Mikkamakka, azt mondja, nem vers?! - méltatlankodott Szörnyeteg Lajos.

Mikkamakka ráncolta a homlokát.

- Hát bizony - mondta aztán -, kedves Lajos, ez tényleg nem vers.

- Miért - lobogtatta a papírját Szörnyeteg Lajos -, amikor a sorok szépen egymás alá vannak írva, és minden sor nagybetűvel kezdődik? Akkor miért nem vers?

Mikkamakka elgondolkozott, vakarta a feje búbját. Valami okosat akart kisütetni. Ki is sütött, mert amikor Szörnyeteg Lajos harmadszor kérdezte, hogy miért nem vers, rávágta:

- Csak!

És lássuk be, igaza volt.

Rögtön színre is lépett a második versenyző. Maga Bruckner Szigfrid. Pózba vágta magát, az égre emelte tekintetét, és nekikezdett:

*Ej, mi a kő! tyúkanyó, kend
a szobában lakik itt bent?*

- Állj - mondta Mikkamakka -, ezt nem te írtad!

- Hát kicsoda? - háborgott Bruckner Szigfrid. - Ki az ördög írta volna, itt van, nézd meg a papírt, nem az én írásom ez?!

- Jó, jó - vágott közbe Mikkamakka -, de ezt már régen megírta Petőfi Sándor. Mi meg abban állapodtunk meg, ha jól emlékszem, hogy mindenki a saját versét adja elő.

- Úgy van! - helyeseltek a többiek.

- Ki az a Petőfi Sándor?! - kiabált Bruckner Szigfrid. - Sohase hallottam a nevét.

- Elég szégyen - mondta Maminti -, de a verset akkor is ő írta. Légy szíves, saját költeményt előadni.

- Na jó - mondta Bruckner Szigfrid. - Tudok én mást is. Ide süssetek!

Póz, arc az ég felé. Nekikezdett:

*Ej, kend, tyúkanyó, mi a kő,
itt bent lakik a szobában?*

- Hohó - hadonászott Aromo -, ugyanazt mondod kitekerve! És ráadásul rím sincs benne.

- Rímnek kell benne lenni? - kérdezte Bruckner Szigfrid Mikkamakkát.

- Hát nem árt - mondta az -, de ne az *Anyám tyúkját* mondjad. Akárhogy forogtad, úgymint ráismerünk.

- Na jó - mondta újra Bruckner Szigfrid -, akkor nem az *Anyám tyúkját* mondom.

Elkezdte:

- Apám tyúkjá, írta Bruckner Szigfrid.

*Ej, tyúkapó, mi a kő,
itt bent lakik a szobában kend?*

- Megölni, lelőni, szétvágni, elzavarni, kirúgni, szétfűrészelni! - dühöngtek a többiek.

- Így nem lehet szavalni! - háborgott Bruckner Szigfrid.

- Bizony nem - mondta Mikkamakka. - Jobb is, ha abbahagyod. Itt csalással nem élsz meg. Halljuk a következőt!

Bruckner Szigfrid elsompolygott onnan, s Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa ugrott a helyére. Szavalt, csak úgy zengett.

*Legszebb állat az anakonda,
de nem tudja ezt ama konda,
ha ráterelnék ama kondát,
széttiporná az anakondát.*

- Ugyan, miféle vers ez! - mondta szemrehányóan Aromo. - Ilyen erővel azt is mondhattad volna:

*Legszebb állat az anaménes,
de nem tudja ezt ama ménes,
ha ráterelnék ama ménest,
széttiporná az anaménest.*

A többiek tapsoltak, tetszett nekik Aromo gúnyolódása. Sőt, hogy köszörüljön a költő-tudományán esett csorbán, Bruckner Szigfrid is megszólalt:

- Vagy azt is mondhattad volna:

*Legszebb állat az anacsorda,
de nem tudja ezt ama csorda,
ha ráterelnék ama csordát,
széttiporná az anacsordát.*

Nagy Zoárd tobozai vöröslöttek a méregtől.

- És azt nem mondanád meg, mi a csudát jelent az az anacsorda meg anaménes?

- Ugyanazt, amit az anakonda - kiabált közbe Vacskamati -, azaz semmit!

- Az anakonda igenis egy állat - bizonygatta Nagy Zoárd.

- Ki ismeri? - tette föl a kérdést Mikkamakka.

- Senki - zúgták a többiek.

- Nem ér! - hadonászott Nagy Zoárd. - Tessék megnézni a Természettudományi kislexikonban. Ha nincs benne, vágjanak föl tűzifának.

- Kinek van Természettudományi kislexikonja? - kérdezte Mikkamakka.

- Senkinek - felelték kórusban.

- Ezen ne múljon - szólt ekkor Maminti, és elővette zöld varázspálcáját. - Csiribi, legyen itt egy, csiribá, természettudományi, prics, kislexikon, prucs!

És már ott is volt a lába előtt.

Nosza, nekiestek, lapozták, csak úgy sistergett.

- Hányadik betű az ábécében az *a*? - kérdezte Vacskamati.

- Hátulról vagy előlről számítva? - érdeklődött Aromo, de akkor már Nagy Zoárd diadallal felkiáltott:

- Itt van, az ötvenkilencedik oldalon. - És olvasta:

- „Anakonda (*Eunectes murinus*): állat, tíz métert is elérő, dél-amerikai óriáskígyó. Áldozatát körülgyűrűzi és összeroppantja.”

- Hát legyen neked ez a legszebb állat - mormogta Aromo, de mit volt mit tenni, el kellett fogadni Nagy Zoárd versét, mert íme kiderült, van anakonda nevű állat.

- Jöhet a következő - intett Mikkamakka. Ló Szerafin méltóságteljesen fölállt, középre ballagott, meghajtotta magát:

*Ha elpusztul a tulok,
szarvából lesz a tülök,
de ha én elpusztülök,
belőlem nem lesz tulok.*

- Hát az biztos - kiabálták a többiek -, mert már most egy nagy tulok vagy!
- Még hogy elpusztülök - vihogott Bruckner Szigfrid. - Elpusztülök a rühügestől.
- Csend! - kiáltott Mikkamakka. - Ki következik?
- Én - mondta Vacskamati. - Egy egészen rövid verset írtam.
- Halljuk!

*Szerda ablakában
csütörtök ül,
és ordít
csütörtökül.*

Egy darabig csend volt, aztán Szörnyeteg Lajos megkérdezte:

- Miért csütörtökül ordít?
- Mert csütörtök - mondta Vacskamati -, ha péntek lenne, péntekül ordítana.
- Idegen nyelveket nem tud? - akadékoskodott Bruckner Szigfrid.
- Nem - mondta Vacskamati -, ez egy műveletlen csütörtök.

Mikkamakka megrázta az elnöki csengőt.

- Elég - mondta. - Halljuk Aromót!

Aromo fölényes mosollyal sétált a tisztás közepére. Rázendített:

*bálomböki bag u fan
bálomböki big a fún*

- Nem ér - ordított közbe Bruckner Szigfrid -, egy hangot se értek belőle! Arról nem volt szó, hogy hottentottául is lehet verset írni.
- Eszed tokját hottentotta - háborgott Aromo -, ez igenis magyarul van!
- Akkor én megeszem a fülem - mondta Bruckner Szigfrid.
- Már meg is szóhatod - felelte Aromo.
- Hadd mondja végig - próbált rendet teremteni Mikkamakka.

Aromo újra belefogott:

*bälömböki bag u fan
bälömbökö big a fún
búlámbakö bög i fan
balúmbaká bög ö fin
bilambúka bág ö fön
bölimbakú bag á fön
bölömbika bűg a fán*

- Ez semmi - mondta Ló Szerafin -, így egy gyerek is tud verset csinálni, ha ugyan ez egyáltalán vers.

- Igenis vers! - jelentette ki Mikkamakka, akinek úgy látszik, tetszett ez a bálömböki. - S ha azt hiszed, hogy olyan könnyű ilyet írni, rajta, bizonyítsd be! Írj egyet!

- Nem is kell leírnom - mondta Ló Szerafin -, kapásból is elmondhatom.

- És már mondta is:

*kómirelű kőtyual
kamórule kütyőul
kumaróli ketyüöl
kőmuraló kityeül
kőműrula kótyiel
kemürőlú katyóil
kimerülő kutyaól*

- Jó, jó, de ennek semmi értelme sincs. Mi az, hogy kimerülő kutyaól? - szólt Aromo. - Kimerülhet egy zseblámpaelem vagy esetleg egy hegymászó, de egy kutyaól!

- Esetleg elfárad - vetette közbe Vacskamati. - Miért ne fáradhatna el egy kutyaól?

- Vagy a kutya nagyon nyomja belülről - kelt Bruckner Szigfrid is Ló Szerafin védelmére.

- Rendben - mondta Aromo -, de a módszer, ahogy a verset írtam, mégis az én találmányom.

- Ez igaz - hagyták helyben a többiek.

- Találmánynak nem rossz - epéskedett Nagy Zoárd -, csak versnek.

Mikkamakka megint csengetett.

- Halljuk az utolsó versenyzőt!

Nagy pironkodva előállt Dömdödöm, akiről mindenki tudja, hogy csak annyit tud mondani, dömdödöm.

Így szavalt:

*Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm*

- Nem ér! - rikoltzott Bruckner Szigfrid. - Akkor én meg azt mondom, hogy:

*Prampapam, prampapam,
prampa-prampa-prampapam*

- Nono - mondta Mikkamakka -, csak azért kiabálsz, mert nem tudod, mit jelent Dömdödöm verse.

- Miért, mit jelent?

- Azt, hogy mindannyiunkat nagyon szeret.

- Engem is? - kérdezte gyanakodva Bruckner Szigfrid.

- Persze, téged név szerint is megemlített - mondta Mikkamakka.

- Éljen Dömdödöm - kiáltott Bruckner Szigfrid -, adjuk neki az első díjat!

- Adjuk! - kiabálták a többiek.

Mikkamakka és Maminti egy babérmákoskoszorút helyezett Dömdödöm fejére.

- Te győztél - mondták neki.

- Majd kölcsönadhatod a krumplifőzelékembe - veregette meg a győztes vállát Bruckner Szigfrid.

Dömdödöm meg boldogan elindult az erdő felé, és fennhangon dúdolgatta a győztes verset.

*Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm.*

A BÁRÁNYFELHŐ-BODORÍTÓ

Ez a mese két csavargókülsejű egyénről szól. Meg mindazokról, akik szerepelnek benne. Nevezetesen Gepárd Géza alórmesterről, Medve Medárd főőrmesterről, Vadkan Valdemárról és Szirénfalvi Szürkevarjú Szerénáról. De azért persze legfőképpen a két csavargó külsejű egyénről, aki a mese kezdetén éppen a Négyszögletű Kerek Erdő felé ballagott, nagy fityekkel. Vagy kis fityekkel. Nem tudom, mert a kisebbik csavargó külsejű elég gyakran mirgett-morgott. Ha gyorsan mentek, ekképpen:

- Mit rohansz, nem szalad el az erdő!

Ha erre a nagyobbik lassított, ekképpen:

- Hogy lehet így cammogni! Sose érünk az erdőbe!

Most már nem is lehet kétséges, hogy a nagyobbik csavargó külsejű Mikkamakka volt, a kisebbik pedig Vacskamati. Őket vette észre a Négyszögletű Kerek Erdő két rendfenntartó közege egy tisztásról.

- Aha - kiáltott Gepárd Géza alórmester -, két csavargó külsejű!

- Isten hozta őket! - mondta örömmel Medve Medárd, aztán eszébe jutott, hogy ő a főőrmester, és igen szigorú ábrázattal hozzátette: - Irgumburgum-teremtette-szedtevette! - Gepárd Géza alórmester majd elájult a meghatottságtól.

Te jó ég, ha egyszer majd ő is megtanul ilyen szépen beszélni!

- Eléjük vágunk a riadóautóval! - rikkantotta.

Medve Medárd bólintott.

A riadóautó egy tölgyfa alatt szundikált. A riadóautó ugyanis maga Vadkan Valdemár volt. Ez ügyben be is festették kékre, s az oldalára egy fehér csíkot pingáltak. Ahogy egy riadóautóhoz illik. Azaz egy riadóvadkanhoz.

- Ébredj! - bökölte őt Gepárd Géza alórmester. - Csavargó külsejűek!

Vadkan Valdemár nagy nyugalommal a másik oldalára fordult. Tudta, hogy nem lehet ez valami sürgős ügy, mert akkor Gepárd Géza a saját lábán közlekedne, és nem a riadóautót helyettesítő Vadkan Valdemáron, azaz őrajta, már csak azért is, mert Gepárd Géza legalább ötször olyan gyorsan tud futni, mint ő. Mármint Vadkan Valdemár.

- Jó, jó - mormogta -, csak feltöltöm az akkumulátoromat.

Ezzel megevett négy makkot, két borbolyagyökeret, három szilfahajtást és tévedésből egy folyami kavicsot.

- Az utóbbi időben kissé kemények a csigabigák - mondta mélabúsan.

Ebben a pillanatban ért oda melléjük Mikkamakka és Vacskamati.

- Jó napot, jó napot! - mondták. - Ez a Négyszögletű Kerek Erdő?

- Isten hozott benneteket! - köszönt vissza Medve Medárd főőrmester. - Ez. És menjetek nyugodtan, mert mindjárt letartóztatunk benneteket. Csak rendbehozzuk a riadóautót.

- Ne ijedjete meg, esetleg szirénát is használunk - tette hozzá Gepárd Géza.

- Sok szerencsét hozzá! - mondta Mikkamakka.

- És fityfiritty - toldotta meg Vacskamati, hogy ő is mondjon valamit. Mert őneki mindig kell valamit mondania. Okvetlenül.

Ezzel mentek tovább.

Vadkan Valdemár végre feltöltötte az akkumulátorát, igaz, közben megette Gepárd Géza sapkáját is. Az alórmester sivalkodott, Medve Medárd megnyugtatta:

- Sapka nélkül is gyönyörű vagy. Kerítsd elő a szirénát!

A szirénát elég nehéz volt előkeríteni, mert éppen napozott egy ághegyen. Mármint Szirénfalvi Szürkevarjú Szeréna. Ő volt ugyanis a sziréna.

- Szirénázatok magatok - mondta dühösen. - Éppen most, amikor végre kisütött a nap!

- Ne vitatkozz! - mondta hivatalos hangon Gepárd Géza.

De Szirénfalvi Szürkevarjú Szeréna vitatkozott:

- Kérjétek meg Rigó Rezsőt, ő majd szirénázik nektek.

- Nem elég félelmetes - torkolta le az alórmester.

Végre elkészültek. Szürkevarjú Szeréna Vadkan Valdemár fejére ült, a hátára meg Medve Medárd és Gepárd Géza.

- Négyes sebesség! - rikkantott az alórmester.

- Akkor recsegní fog a sebességváltóm. Előbb egyesbe tegyél - mondta Valdemár, és meg se mozdult.

- Na jó, akkor egyes - egyezett bele Gepárd Géza. Kocogni kezdtek. Szürkevarjú Szeréna rikácsolt.

- Elég gyengén adod elő - mondta neki Gepárd Géza -, úgy szólsz, mint egy repedt fazék.

A szürke varjú megsértődött, már lebbentette is a szárnyát, hogy elröpüljön, de Medve Medárd közbeszólt:

- Nagyon jól csinálod. Istenien. Még Bölömbika Balambéron és Szélkiáltó Szidónián is túlteszel.

Erre a szürke varjú maradt, és szirénázott tovább.

Vadkan Valdemár ekkor már négyes sebességgel haladt, ami annyit jelent, hogy négyszer annyira lihegett, mint egyes sebességben. A gyorsasága mit sem növekedett.

- Egy kis fogyókúra jót tenne nektek - nyögte. - Azazhogy nekem tenne jót. Mondtam, hogy ne egyetek folyton. A legutóbbi út óta legalább öt kilót híztatok.

- Én aztán nem - méltatlankodott Gepárd Géza -, én szilfid vagyok.

- Nem szilfid vagy, gepárd vagy, mikor tanulod már meg! - mérgelődött Medve Medárd. - S csak nem azt akarod mondani, hogy én híztam öt kilót?!

- Á, dehogy - ijedt meg az alórmester -, dehogy, biztos Szürkevarjú Szeréna hízott öt kilót.

Szeréna torkán akadt a szirénázás.

- Ééén? Öt kilót! Amikor összevissza fél kiló vagyok!

- Érdekes - mondta elgondolkodva Medve Medárd -, akkor hány kiló lehettél, amikor öt kilóval kevesebb voltál?

- Akkor hét nem létező szürke varjú voltam - vihogott Szeréna.
 - Ezt nem értem - morgott Medve Medárd.
 - Én is csak félig értem. Azaz félig nem értem - bizonytalankodott Gepárd Géza.
 - Ha tovább folytatjátok, szándékosan defektet kapok - lihegte Vadkan Valdemár. - Világéletemben utáltam a számtant. És különben is fáradt vagyok.
 - Na jó - mondta Medve Medárd -, akkor viszlek egy kicsit.
- Vállára kapta a riadóautót szirénástul, gepárdostul. Csak akkor ültek vissza Vadkan Valdemárra, amikor végre meglátták Mikkamakát és Vacskamatit. Szeréna szirénázott, ahogy a torkán kifért.
- Mi az, félrenyeltél? - kérdezte tőle Vacskamati.
 - Őrült, nem látod, hogy sziréna vagyok?
 - Nem vitatkozunk - mondta Gepárd Géza szigorúan, miközben fűgén lepattant a riadóautóról. - Le vagytok tartóztatva.
 - Foglyokat nem szállítok - mondta gyanakodva Vadkan Valdemár.
 - A gépkocsi nem beszél! - utasította rendre Gepárd Géza.
 - Mi az, hogy le vagyunk tartóztatva? - kérdezte Vacskamati.
 - Hát az, kérlek alássan, azt jelenti - mormogta Medve Medárd, miközben lekászálódott Valdemárról (a riadóautó megkönnyebbülten felsóhajtott) -, azt jelenti, hogy... izé... szóval, hogy le vagytok tartóztatva.
 - Nagyszerű - örült Vacskamati -, még sohasem voltam letartóztatva!
 - Csend! - szólt rá Gepárd Géza.
 - S ha szabadna tudnom, miért vagyunk letartóztatva? - érdeklődött Mikkamakka.
 - Mert csavargó külsejűek vagytok - mondta fölényesen Gepárd Géza alórmester.
 - Hát hogyne lennének csavargó külsejűek - mosolygott Mikkamakka -, amikor tényleg csavargunk!
 - Ajaj - nyögött fel Medve Medárd -, ez nagyot változtat a tényálláson! Tényleg csavarognak.
 - Csak ő csavarog - kiabált Vacskamati -, én nem!
 - Csend! - mondta neki Gepárd Géza, és Medve Medárdhoz fordult. - Munkakerülés - súgta neki.
 - Aha, igazad van - csapott a homlokára Medve Medárd. - Munkakerülők vagytok.
 - Csak ő - kiabált megint Vacskamati -, én rengeteget dolgoztam!
 - Csend! - mondta neki Gepárd Géza.
- Medve Medárd megköszöri a torkát.
- Szóval akkor munkakerülésért...
 - De hát hogy képzeled - szakította félbe Mikkamakka -, tudod, mennyit dolgoztam én?
 - Hát akkor halljam: mit dolgoztál? - szegezte neki a kérdést Medve Medárd.
 - Nézz csak az égre! - mondta Mikkamakka.

- Nézek - szegte hátra a nyakát Medve Medárd.

A többiek is az eget nézték.

- Mit láatsz?

- Báránfelhőket.

- Milyenek?

- Bodrosak.

- Na látod!

- Mi az, hogy „na látod”?

- Mit gondolsz, mitől bodrosak?

- Mitől? Tényleg, mitől? - álmétkodott Medve Medárd.

- Hát mert kibodorítottam őket - csapott a mellére Mikkamakka. - Mivelhogy én vagyok a báránfelhő-bodorító.

- Ó - mondták mindannyian -, gyönyörűséges!

- Engem is kibodoríthatnál - sóhajtott Szirénfalvi Szürkevarjú Szeréna.

- Akkor csak ezt visszük el - mutatott Gepárd Géza Vacskamatira. - Mert ez nem dolgozott semmit.

- Dehogynem - siránkozott Vacskamati -, Mikkamakkának segítettem.

- Tényleg segített? - kérdezte Medve Medárd.

Mikkamakka felelet helyett az égre mutatott.

- Nézzétek csak!

Ott úszott egy báránfelhő. Olyan kócos, hogy még!

- Na, azt ő csinálta.

- Miért engedsz neki belekontárkodni? - kérdezte tisztelettel Medve Medárd.

- De hiszen az a legszebb - mosolygott Mikkamakka -, az a kócos.

Egymásra nevettek Vacskamatival.

Ezek után nagy békességben együtt ebédeltek valamennyien. Vadkan Valdemár foga alatt nagyon ropogott valami.

- Már megint kavicsot eszel csigabiga helyett - vihogott kárörvendően Gepárd Géza alórmester.

- Haha - vigyorgott Valdemár -, a kitüntetéseiteket eszem!

RÁCEGRESI ÉS PÁCEGRESI

Babó Titti találkozott egy öregemberrel. Az öregnek térdig ért a szakálla. Azt kérdezte:

- Tudod-e, öcsém, ki vagyok?

- Tudom bizony - mondta neki Babó Titti -, te vagy Ajahtan Kutarbani király.

- Ejha! - csodálkozott az öreg, az ámulattól még a szakálla is megnyúlt egy jó arasszal. - Nem az vagyok, de ha már így kitaláltad, mostantól kezdve az leszek. Hogy is mondtad, milyen király?

- Ajahtan Kutarbani.

- Nagyon jó - mondta elégedetten az öreg, és megsimította egy araszt nőtt szakállát. - És mit gondolsz, miért szólítottalak meg?

- Mert mesélni akarsz.

- Ejha! - ámuldozott megint, s most a változatosság kedvéért rövidült egy araszt a szakálla. - Igaz, hogy azt akartam csak megkérdezni, hogy hány az óra, de ha úgy találsz, akkor valóban mesélni akarok. És azt tudod-e miről akarok mesélni?

- Hogyne tudnám, a furulyafákról.

Az öregember megint ejházott, a szakálla nyúlt egy araszt.

- Igaz, hogy a Nagyhajú Kopasz Tillaláromról akartam mesélni, de most már furulyafákról akarok. Milyen az a furulyafa?

- Olyan, amin furulyák teremnek.

(Ejha! Szakáll. Arasz.)

- Van egyáltalán olyan fa?

- Hogyne volna.

- Ki tud róla?

- Hát elsősorban te.

- Ejha! - Most már annyira csodálkozott az öregember, azazhogy Ajahtan Kutarbani király, hogy egyszerre nyúlt is meg rövidült is a szakálla egy araszt. Vagyis éppen akkora maradt, amekkora azelőtt volt. - És ezenkívül milyen bizonyítékaid vannak a furulyafák létezésére?

- Az, hogy mesélni fogsz róluk. Ami nincs, arról nem lehet mesélni.

- Az már igaz - mondta Ajahtan Kutarbani király, és ezúttal a szakálla békén maradt. - És hány furulyafáról kell mesélnem?

- Kettőről. Jól tudod, hogy nincs is több. Csak két furulyafa van a világon.

- Tényleg - mondta Ajahtan Kutarbani király -, jól tudom. És azt is jól tudom, hogy ezzel a két fával egyszer minden embernek dolga akad. Nincs ember, aki ne kerülne a furulyafák elé.

- De nincs ám!

- Most már mondanám is a mesét... várj egy pillanatra... Hol is áll az a két furulyafa?

- Hát hol állna! A palotád udvarán.

- Az ám - csapott a homlokára Ajahtan Kutarbani király -, a nádfödeles palotám udvarán!
- Nem nádfödeles! Fазsindelyes.
- De még mennyire fазsindelyes! - lelkesedett a király, és így folytatta:
 - Kőből rakott, fából rakott,
csillognak rajt vakablakok!*
- Csak ne húzd az időt szavalással - figyelmeztette Babó Titti.
- Nem szavalok, csak egy versikét mondtam - szabadkozott Ajahtan Kutarbani. - Szóval ez a kőből rakott, fából rakott, vakablakos, fазsindelyes, hetyke tornyú, szép palota a Négyszögletű Kerek Erdő szélén állt.
- Úgy bizony - bólintott Babó Titti -, nem beszélve Csodaországról, mert Csodaország ott kezdődött a palotád háta mögött.
- Méghozzá nagyon közel - emelte fel az ujját Ajahtan Kutarbani király -, mert esténként elhallatszott hozzánk, ahogy Csodaország öre, a Hétfejű Tündér énekelt.
- Hét szólamban.
- Bizony, mind a hét szájával más szólamot énekelt.
- Eladdig, amíg el nem vesztette hat fejét.
- Hát elvesztette? Akkor a vége felé azért énekelt csak egy szólamban.
- Azért bizony.
- Nem gondolod, hogy áttévedtünk egy másik mesébe? - töprengett a király.
- De, de - bólogatott Babó Titti -, majdnem áttévedtünk. Ott hagytad abba, hogy kőből rakott, fából rakott, vakablakos, hetyke tor...
- ...nyú, szép palota - folytatta a király. - Igen, ott laktam akkoriban, a szakállam még hollófekete volt... és igen jó király voltam, a legjobb király.
- A legeslegjobb - lelkesedett Babó Titti.
- Alattvalóimmal - folytatta volna Ajahtan Kutarbani, de Titti közbevágott:
- Alattvalóiddal? Csak egy alattvalód volt.
- Akkor alattvalómmal mindig jól bántam, ha például éhes volt, megparancsoltam neki, hogy egyék... Ki is volt az alattvalóm?
- Hát te magad! Ajahtan Kutarbani király egyetlen alattvalója Ajahtan Kutarbani alattvaló.
- Így igaz - bólintott Ajahtan Kutarbani -, tudom, az alattvalóm nem nagyon szeretett korán kelni, de azért mire én fölkeltem, addigra ő is mindig felkászálódott. Jól megvoltunk. Jó füle volt az alattvalómnak. Azért is hallotta meg azt a furulyás legényt.
- Aki a Négyszögletű Kerek Erdő közepén lakott egy faluban.
- Úgy bizony. A falut, ha jól emlékszem, úgy hívták: Rácpácegres. Onnan jött ez a legény. Rácegresi volt a neve. No, hát megállt ez a Rácegresi az ablakom alatt, és elkezdett furulyázni. Hát olyat még nem hallottunk, se én, se az alattvalóm! Csak tátottuk a szánkat az ámulattól.
- A szakállad nyúlt egy araszt.
- Kettőt. Mert mit művelt Rácegresi azzal a furulyával! Ha azt én el tudnám mondani!

- Trillázott, sírt és nevetett a furulyája - mondta Babó Titti -, kesergett, röpdösött, vidított, szálldosott. Ringatott.
- Ahogy mondod - helyeselt Ajahtan Kutarbani király -, a végén le is dobattam neki az alattvalómmal egy aranyat.
- Alighogy elment Rácegresi - folytatta Babó Titti -, jött ám egy másik furulyás.
- Jött - vette át a szót a király. - Ez is Rácpácesesen lakott. Úgy hívták, hogy Pácesesi. Ez is nekikezdett furulyázni. Na de még olyat! Olyan szörnyűségeset! Én is meg az alattvalóm is befogtuk a fülünket.
- Mert recsegett, nyítt és nyekegett a furulyája - mondta Babó Titti -, csúszott-mászott, kornyikázott. Zötyögtetett.
- Ahogy mondod - helyeselt a király. - Rögtön le is dobattam egy aranyat az alattvalómmal ennek a Pácesesinek, csak hagyja abba a vernyákolást.
- S aztán ez így volt mindennap?
- Így - bólintott a király. - Előbb jött Rácesesi, és kapott egy aranyat a játékaért, aztán jött Pácesesi, és ő is kapott egy aranyat, csak ne játsszon egy hangot se.
- Mind a kettő ebből az egy aranyból tartotta el a családját Rácpácesesen.
- Öreg édesanyja és hét kis testvére volt Rácesesinek is meg Pácesesinek is. Na de mennyire különbözött ez a két család! Mert Rácesesi otthon is furulyázott, hát vidámak voltak; Pácesesi meg otthon se tudott furulyázni, hát folyvást veszekedtek.
- Csak úgy rengett a ház.
- Egyik helyen a méregtől, a másik helyen a jókedvtől.
- Pácesesi a végén még a furulyáját is eladta, és egy aranyrudat vett az árán. Furulya helyett aztán ezzel az aranyrúddal járt az ablakom alá, mintha bizony többet érne az aranyrúd, mint egy szépen szóló fafurulya. Még lyuk se volt az aranyrúdon, olyan tömör volt, mint a kapanyél. De hát nem is kellett rá lyuk, mert Pácesesi nem tudott furulyázni.
- És így ment ez hosszú évekig.
- Talán százig is - bólintott Ajahtan Kutarbani -, aztán egy szép napon meghalt Rácesesi is meg Pácesesi is. Oda temettük őket az ablakom alá.
- S aztán egy-egy fa nőtt a sírjukon.
- Bizony. Rácesesién egy sudár magas, és gyümölcs helyett gyönyörűséges fafurulyák teremtek rajta. Pácesesién egy zömök, terebélyes, az meg furulyaforma aranyrudakat termett.
- Ha valaki egy fafurulyát akart leszakítani, fel kellett érte mászni a fára, mert Rácesesi fája magas volt, de aranyrudat lehetett a földön állva is szakítani, mert Pácesesi fájának ágai alacsonyan nőttek.
- Milyen jól tudod! - csodálkozott Ajahtan Kutarbani. - Majdnem jobban tudod, mint én.
- Azt akarod mondani, hogy ezzel vége a mesének?
- Dehogyan vége! Éppen most jön a java. Mert azok az emberek, akik el akartak jutni Csodaországba (és melyik ember nem akar?), mind ott mentek el az én faszindelyes palotám előtt. Persze hogy megálltak a két furulyafánál. Ámuldoztak-bámuldoztak. Aztán szakítottak maguknak valamelyikről. Vagy a Rácesesiéről, vagy a Pácesesiéről.

- És indultak tovább, Csodaország felé.
 - Igen ám, de a bejáratnál elénk állt a Hétfejű Tündér.
 - És mosolygott.
 - Mind a hét fejével.
 - Amíg megvolt mind a hét.
 - Aztán csak eggyel.
 - De eggyel is nagyon szépen tudott mosolyogni.
 - Kiszivárványosodott tőle az ég.
 - A nap belesápadt.
 - És akkor mi történt?
 - Azt mondta az utasnak a Hétfejű Tündér: „Bejöhetsz, hogyne jöhetnél, csak előtte furulyázz egyet nekem.” Aki a Rácegresi fájáról szakított, annak megszólalt a furulyája. A Hétfejű Tündér rögtön be is engedte Csodaországba. De aki aranyrudat szakított, az aztán fújhatta. Meg se nyikkant.
 - Vagyis azt se mondta, nyikk!
 - Se azt, hogy tüű, se azt, hogy tíi!
 - A tuúról nem is beszélve!
 - És ezekkel mi történt?
 - Ezeket nem engedte be a Hétfejű Tündér Csodaországba. Mehettek vissza dolgukvégezetlen az aranyrúdjaikkal. A fafurulyások meg mind kaptak egy darabot Csodaországból. A szívükbe rejtették, mindig magukkal hordják.
 - Vajon kik lehetnek többen, fafurulyások vagy aranyrudasok? - kérdezte Babó Titti.
 - Azt én nem tudhatom - válaszolt Ajahtan Kutarbani király -, de azt sejtem, hogy te melyik fáról szakítottál.
 - Én bizony a Rácegresiéről - mondta Babó Titti, és előhúzott egy fafurulyát.
 - Hát bizony én is - nevetett Ajahtan Kutarbani király, és előkapta a belső zsebéből a furulyát.
- Mindjárt rá is zendítettek. Azt fűjták, hogy:

*Csodaország, jaj de messze,
mégis itt van a szívünkbe’.*

Nagyon szépen szólta. Az öregembernek örömeben egyszerre három araszt nőtt a szakálla. Babó Tittié meg hármat rövidült. Ha ugyan rövidülhet olyasmi, ami nincs.

A HÉTFEJŰ TÜNDÉR

Nem volt nálam csúnyább gyerek Rácpácegresen. Azazhogy mit beszélek, hetedhét országon nem akadt nálam csúnyább gyerek. A lábam gacsos volt, a hasam hordóhas, a fejem úritök, az orrom ocsmonda, egyik szemem balra nézett, másik szemem jobbra nézett, hívtak emiatt kancsalnak, bandzsálnak, sandának, bandzsának, kancsinak, bandzsinak, árokba nézőnek; tyúkmellem volt, suta voltam, fülem, mint az elefánté, harcsaszám volt, puklis karom, a termetem girbegurba.

Hát ilyen csúnya voltam.

Vagy tán még annál is csúnyább.

Úgy szégyenkeztem emiatt, ahogy még senki Rácpácegresen. És forrt bennem a düh, emésztett a méreg, rágtam magam, elöntött az epe. Miért vagyok én ilyen csúnya? Kiért? Miért? Mi végre? Ki végre?

Két zenész lakott a szomszédomban Rácpácegresen. Jobbról Rácegresi, balról Pácegresi. Rácegresi tudott furulyázni, Pácegresi nem.

Rácegresi azt mondta nekem:

- Csúnya vagy, csúnya vagy, de azért rád is süt a nap. Ha egyszer jó szíved lesz, el is felejted, hogy csúnya vagy. És meg is szépülsz tőle.

De én nem jó akartam lenni. Szép akartam lenni. Mérgelődtem, acsarkodtam, kardoskodtam, epéskedtem.

Pácegresi meg azt mondta:

- Olyan randa vagy, hogy nem lehet rád nézni. Téged elvarázsoltak. Ez a hétfejű szörny varázsolt el téged biztos, aki itt lakik Csodaországban. Azt kellene megölnöd.

- De amikor olyan szépen énekel - mondtam neki.

Pácegresi legyintett.

- Álnok ének az - mondta. - Így csalja törbe az áldozatait.

Ez a hétfejű szörny vagy hétfejű sárkány, avagy hétfejű boszorka ott élt hozzánk közel. Mert Rácpácegres a Négyszögletű Kerek Erdő közepén van, s innen csak egy ugrás Ajahtan Kutarbani király fazsindelyes palotája, s a palota mögött meg rögtön kezdődik Csodaország. Ott lakott ez a hétfejű micsoda. És esténként gyönyörűen énekelt. Hét szólamban. Mind a hét szájával más szólamot. Hát ő varázsolt el engem. Őmiatta lettem ilyen rút. Na megállj! - gondoltam magamban. Elhatároztam, hogy megölöm.

- Ez az egyetlen lehetőség - helyeselt Pácegresi, a zenész, aki annyira nem tudott furulyázni, hogy már nem is akart, a furulyája is tömör arany volt, lyuk se volt rajta.

Ettől kezdve mindennap edzettem, hogy legyőzhessem a hétfejű szörnyet. Hétfőn sárkánytejet ittam, kedden lándzsát szórtam, szerdán karddal hadakoztam, csütörtökön baloskával, pénteken péklapáttal, szombaton szablyával, vasárnap vassal, vérrel, vencesellővel.

Meg is erősödtem hamar, s egy éjszaka nekiindultam. Karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

- Megöllek, gonosz szörny, megöllek, elvarázslóm - ropogtattam a fogaim között.

A talpam alatt rídogáltak a füvek. Csak mentem: bimm-bumm. Mit nekem füvek! A fejem felett recsegetek, sírdogáltak a fák. Csak mentem: dimm-dömm. Mit nekem fák! Az ég sóhajtozott, a föld nyöszörgött. Csak mentem: zitty-zutty. Mit nekem ég, mit nekem föld!

Hajnaltájt értem Csodaországba, még alig-alig pirkadt. De rátaláltam a hétfejűre. Ott aludt egy eukaliptuszfa alatt, be volt hunyva mind a tizennégy szeme.

Nosza, nekiestem. Suttu, levágtam az első fejét - mintha egy húr pattant volna el, földtől holdig érő, megzengett a világ. Fölbredt persze, álmélkodva bámult rám tizenkét szemével. Nem kíméltem, nyissz, levágtam a második fejét is! Illatok szabadultak el ekkor, kikerics, fodormenta, kakukkfű, orgona és nárcisz illata. Felém nyúlt, meg akart fogni. De nem hagytam magam. Dolgoztam keményen a karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

Lehullt a harmadik feje is - források, csermelyek bugyogtak fel egy pillanatra.

A negyedik is - aranyhajfonatok libbentek s tűntek el a fák közt.

Az ötödik is - felcsilingeltek s elhaltak szánhúzó lovak téli csengettyűi.

A hatodikat nagyon féltette, húzta, óvta, de nem menekült. Lenyisszantottam. Harang szólalt meg akkor, sok békességes harang. Egyre halkabban, egyre halkabban...

De akkor, jaj, elkapott! Szorosan magához ölelt, mozdulni se tudtam. A fejem épp a mellére szorult, hallottam a szívdobbanásait. Kopp-kopp - dobogott a szíve. És azt kérdezte tőlem:

- Mit vétettem én neked, ember fia?

- Megölhetsz - mondtam neki -, szétroppanhasz. De akkor is jól tettem, amit tettem, mert ilyen csúnyává varázsoltál. Én vagyok a legcsúnyább ember a földön.

Fölpillantottam, megláttam a szemét. Fénylett a szeme, mint a szép távoli csillag. Megláttam az arcát. Tavak jóságos tükre, föld barna nyugalma, templomok békéje, májusi rétek szépsége - ilyen volt az arca.

- Te bolond, te bolond - mondta kedvesen.

Megcsókolt jobbról, megcsókolt balról, megcirógatott.

Ez nem öl meg engem, ez nem varázsolt el engem, ez nem bánt engem, ez szeret engem. És már sírtam is; te úristen, hat fejét levágtam!

Elengedett. A szeme tükrében megláttam magam. A lábam egyenes volt, a hasam sima, a fejem hosszúkás, nem voltam se bandzsa, se lapátfülű, se tyúkmellű, se harcsaszájú.

Térdre estem előtte.

- Nem érdemlem én ezt - mondtam neki -, változtass vissza rúttá. Hiszen hat fejed levágtam. Jaj, csak visszarágaszthatnám!

Rázta a fejét, hogy nem lehet. Mosolygott.

Ekkor kelt föl a nap, rásütött. Akkor jöttem rá, hogy hiszen a Hétfejű Tündért akartam megölni, a világ legjóságosabb tündéréét. Balga ésszel hat fejét levágtam.

Mi lesz, ha ez az egy feje is elvész?

- Engedd meg, hogy a testöröd legyenek, engedd meg, hogy őrizzelek - mondtam neki.

Bólintott.

Soha többé nem mentem vissza Rácpácesre, ott maradtam a tündért vigyázni.

Őrzöm őt ma is, lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

Ne is próbáljatok rossz szándékkal közeledni hozzá! Nem engedhetem bántani.

Mert egy bolond levágta hat fejét, csak egy maradt neki. Erre az egyre vigyázzunk hát mindannyian. Lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel. És szeretettel.

.oOo.